

۱۴ آبانماه ۱۳۳۳
 پنجشنبه ۳۰ جمادی الثانی ۱۳۸۳
 ۵ نوامبر ۱۹۱۴

«جله ۱۱۱»

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنج شنبه (۱۴) آبانماه ۱۳۳۳

عجاز تهران و حومه و کرج و شهرری و شمیرانات
 و ارسال بمجلس سنا .
 ۳- اعذارای نهائی و تصویب لایحه قانونی راجع
 بتحصیل دویست میلیون دلار اعتبار از آمریکا جهت
 تقویت نیروی دفاعی کشور و ابلاغ بدولت .
 ۵- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد -
 ختم جلسه.

فهرست مطالب:

۱- تصویب صورت جلسه.
 ۲- بیانات قبیل از دستور آقایان: رامبد زهتاب فرد
 دکتر شفیق امین .
 ۳- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون
 کار و امور اجتماعی راجع به بدهی کار فرمایان

مجلس ساعت نه و چهل و پنج دقیقه صبح برباست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

مرضوی - دکترو مصباحزاده - دکتر نجیمی .

غائبین مرضی - آقایان :

دکتر حاتم - فخر طباطبائی - دکتر مبین .

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری

نیست ؟ آقای صادق احمدی .

صادق احمدی - اشتباهاتی در صورت مذاکرات

دفعه گذشته در قسمت بیانات بنده هست که اصلاح کرده به

تندنویسی میدهم .

رئیس - اصلاح میشود . آقای ریگی

ریگی - اشتباهات چایی در عرایض جلسه قبل بنده

هست که تقدیم میکنم .

رئیس - اصلاح میشود . آقای مرادی .

۱- تصویب صورت جلسه

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

مهندس آراسته - احتشامی - دکتر اسفندیاری -

مهندس برومند - نوسلی - بختیار بختیارها - مهندس

جلالی نوری - جهانگیری - رهبر - زهتاب فرد - شکبیا -

مهندس کیا - متولی باشی - مهندس معینی زند - دکتر

مهدب - مهندس والا - بانو جهانبانی - حکیمیان .

غائبین بی اجازه - آقایان :

مهندس ارفع - دکتر جعفری - مهندس زرآور -

ساکینیان - سلیمانی - طهماسبی - دکتر فر بود - فیضی -

این مذاکرات مشروح صد و یازدهمین جلسه از دوره یست و یکم قانونگذاری - اداره تندنویسی و مطبوعات

علی مرادند که در عرایض جلسه قبل بنده مختصر انبیا هست که به تهنه نویسی میهدم .
 رئیس - اصلاح میشود . نظیر دیگری نیست ؟
 (نظاره ای نمود) سرود جلسه قبل تصویب میشود .
۲ - بیانات قبل اندستور آقایان رامید - زنتابین د -

دکتر قلیزاد امین

رئیس - نظرهای قبیل اندستور را شروع میکنیم . آقایان رامید تشریف بیاورید .

رامید - در ابتدای این هفته به مناسبت تصادف آرد مجلس بنا بودم . جناب آقای نخست وزیر ضمن بیاناتی که در پیرامون لایحه تقویت قوای دفاعی مقیم موندن مطالی می و بسیار مفصل و مشروح و جالب در باره لایحه ای که چندی قبل از مجلس گذشت ایراد فرمودند حزب و فراکسیون حزب مردم به بنده موعوبت دادند که نظرات حزب مردم و فرآ کسیون مردم در این جلسه . عرض مجلس شورای ملی برسام . استماع بیانات ایشان در پیرامون مطلب مورد بحث برآی هر شونده ای ضروریست . احساسی بوجود آورده که من بهم خود باید عرض کنم که من متشکر شد هم گلنمند ، هم خوشوقت و هم متأسف . متشکر گردیدم از این جهت که بیانات مشروح و مفصل و جالب ایشان حاکی از مطالبی بود که امروز از آن مطالب برای هر ذی‌فایده موجب شد شهنه و ابهام و شک و تردید و گلابه و نگرانی میکردند که برای مثال جلدانی چند از عین بیانات آقای نخست وزیر را یادآور میگردد :

«چند مامیشت لایحه ای بود تا برای اصطلاحی موسومیت سیاسی که خاص مملکت ما نیست که در کلیه کشورهای جهان مرامات میشود بدهد از مستشاران نظامی آمریکا که در خدمت ارتش ایران هستند اعطاء شود .»

همینند در جای دیگر بیانات ایشان حاکی از آنست :

«کلامه در کشورهای عسویسان آنلاشیک شالی که بنده امامی آنها را میکومیم مانند کانادا - انگلستان فرانسه - بلژیک - هلند - لوکزامبورگ - جمهوری فدرال آلمان - دانمارک - ایسلند - نروژ - ایتالیا - یونان - ترکیه - بریتانیا - که قراردادی نظامی بسته شده است

ایران به مراتب کمتر محدودتر و ساده تر از کشورهای نامبره است .

بالاخره تالاً - این شرط در استخدام از یکطرف شامل خواهان مستشار نمیکردد و از طرف دیگر در مورد خود مستشار هم امتیازات مربوطه بکارمندان اداری و فنی مشروح در قراردادین را محدود کرده اند تا فواید مربوط به خدمت آنها نه در فزین خدمت است .

استاد باین توضیحات برای هر کسی که وارد به مطلب نبوده باشد بسیار مفید و از نظر نقطه اجتماع به نظر بنده لازم میبود و از این جهت است که بهم خود از جناب آقای نخست وزیر تشکر میکنم و اقامتاً ما در خارج از مجلس در دبیر امور لایحه که خود ما در حوضه خدمت هست مستمراق و مواظف ، مطر به مطر ، جمله به جمله بحث کردیم و کلمه به کلمه اطلاع داریم مطالبی بگوش میرسد که به هیچ وجه من الوجوه از مطالبی با این لایحه ندارد (صحیح است) .

اما بحث دوم چرا کله مقدم . من صورت مجلس مذاکرات جلسم بوطه وارد مجلس شورای ملی مجدداً بدقت فراتر کلامت با آن سیاست و کیاستی که در کار هر دولتی لازم پیش بینی و پیش گیری در امور اجتماعی و مملکتی است میبایستی از ابتدا صورت مستضیان امر را در نظر گرفته بودیم از آنجه که پیشتر کردیم و چندین بار مورد

ندارد از ابتدا اذعان عمومی روشن و از امکان بروز هر شایبه ای خلاف واقع جلوگیری بعمل میآید و مهم کتون با وجود آنکه احتمالاً نمایندگان مجلس مستضیان امر را علی از مطالعه مشروح مذاکرات جناب آقایان اصطلاحی حاصل فرموده اند چون از جهات درج کرده بنده عنوان مطلب در مجلس شوررا از پیش میفهمیدم تا بشیعم تأخیر شده باشد بهر حال بهتر است که چون مطالب دیگری در پیرامون همین مذاکرات آقایان نخست وزیر دارم بکار بدهم اینها من زمانم و در تأیید همین مورد سه مقاله روزنامه مهر ایران از یکمن حزب مردم به اشتاره کرده که در این باب نیز چنین مینویسد :

«بسیار جایگو مینویسد که کمولت در مجلس مستضیان امر در مطلب مهمی است که بر سر نوشت مملکت ما منظور آراش خوار میانه بستیگی دارد تو حیجات فنی دار و اوقات ما را اینست

که این قبیل مسائل را نباید از افکار عامه مکوم داشت زیرا آنوقت است که عناصر مغرض و دشمنان خارج شروع بسواستفاده میگردند و با کرم و باقی نظر بانترغرض آرد خود کاهی را گویم جلوه واد مردم عادی کشور را آردزک حقیقت بازمیدانند در ابتدای امر بشیعم عرض خود خوشوقتیم بنده از آن جهت است که از فواید آقای نخست وزیر چنین استنباط کردیم که اظهارات ایشان در مجلس سنا فستی می باشد بر اعرش شریفه انظاران عمومی بوده است جای بسیار خوشوقتیم است بدین خود موهبتی است که عملی بدان یا بعد مشورتی فنی فکری غیر مغرور و تصحیلی برسد که کمترین نومی در دخسته وارد شدن متافع مای بی نامنوی کوشش جلب توجه و مستحکامی عمومی را بکنند در این مورد حوا دارد یکبار دیگر از بایان و بوجود آورنده گان این موهبت از دو نایب نامدار ایران زمین یکی پادشاه قزاق رشاد کبیرویکی شافتمنیز برما که بانی موهبتی که آغاز کرده کرمد تحقیقاتی و سیاسیگاری نمایم (صحیح است) که هر یک بهم خود احواء کننده کوشی که از هر جهت بسوی اضطلاع میرفت نیز مستنوم خود بوجود آورنده چنین احساسی در ملت خود که لب ریز زهوشیاری و نرود و تصحیلی و دوغن پریشی و علاقتندی کوچکترین مسائل ملکتی خود میباشند آری جادار و یادآوری کنم خاندان مملکتی خود میباشند که هیچ مواب مطالبی مانند کاپیتان لاسیون در بلت ایران فرماندهی و برآی بدینچنین مسائلی از تاریخ ایران حذف کرد و از این بر (صحیح است) پس ملت ایران که با هویتشاری آماده است که در پیروزی باشد و چون بیانشان خوشتر از همه موارد آمانده اند بدنه بطور قطع پس از تحولی که شاخته از بزرگه ما در امور اجنبی ، انضادی ، کارگری ، کشاورزی ، فرهنگی ، بهداشتی و نظامی و بالاخره کلیه شئون مختلفه ملکتی بوجود آورده اند ، هر روز وسعت و از افسراد ملت و طبقه ای از طبقات اجتماع ما از قید اسارت و بندگی آزاد و در راه سعادت و پیشرفت مای و ممتونی خود قدم بر میگذارند . بقوتاً و تقویات و دستاوردن باره تونسیج و آشکار کردن امثال و افکار خود در قبال مستشارین بزرگ در زبیرا بطور قطع و یقین ملتی که افراد آن آزادسالام بسواد بود از امنیت و آسایش برخوردار گردید ما بهجتاً از خود کی وراثتین

دهایف بمملکت علاوه بر خدمت و نسبت به سرپرستی آن و در آن میگذرد با دقت توجه و کنجکاری بیشتری مراقت خواهد کرد (صحیح است). و کنجکاری در باران برای لایحه نیز اگر بنائی از عوامل باشد که عرض کردم جای بسیار خوشوقت است و از طرفی تا موهبی که در همی آنتیان دلیرو جاع از خود گذشته و عاقل ملت مملکت خود چون شاهنشاه ما آن سلطنت میکند که از جمله در مورد آذربایجان میفرماید اگر دستم زاطع کند شنیدم بر علیه منافع و تمامیت مملکت، امضاء نمیکند باو که یونان باید بداند که هر تبلیغ سیوه کسرتین اثری در ایران ناسخ و افتصاد مملکت ایران نخواهد کرد (صحیح است - صحیح است) و همانند که در موارد دیگری پیش آمد عرضش کردم.

دنیای باید بداند که شاید تنها مملکت منحصرشده است که در موقع مطرح شدن مصالح عالیله مملکتی هیچ دست و فرقه و ستفی یا یکدیگر اختلاف پیدا نمیکند ایران است (صحیح است). استحت است آنگیز یکمربوط بقوای قضایی مملکت میشود تمام است و چند میلیون ایرانی یکبارند دارند (صحیح است) (فرارچولو - خوشوقت است که با ما همفکر شدید).

خانمه عرایش من مانند شروع بیانان آقای خود نخستوزیر در بیرون آوردن بحث اظهار تأسف است. اما تأسف من از آن جهت است که شنیدم بیان ایشان اشارهای بدوجهه کردید یکی به اغراض شخصی که در محافل و معاری با مانیار گفته میشود و یکی هم (به افعال نظرات خارج بسوسله ستون پنجم) من بیاضخار عرض میکنم ملت ایران با شیوهایی کامل از آنچه در نقاط دیگر دنیا بهای بعضی کشورهای مجاور و الاصل خوشخواریه نمیکند مطلع است و از وضع و سیاست و دولت و دین عمومی، خواریزی و وکتل و قتال و غارت که هر روز صورتی در یکی از مناسبات بر اوضاع حکومت میکند اطلاع دارد لذا مقایسه و بحث و گفتگو و هجستن آنگیز و هجستن آنگاز نسبت بیاوضاع کشورهای خود و منافع و آرایش و کلیت سیاسی بهبود اقتصادی که هر روز پیشرفتهای دردیگاری است و مملکتی بفتح ملت ایران در دهیات راضی و آسایش مردم انبیا میگیرد در حالیکه در بعضی کشورهای مجاور

به این ترتیب شده و ناراضی ها بیشتر خواهد شد زیرا علاوه بر این در دوره مدحت که لازمه بقای حیات و امر از مدحت است، امید می باشد علاوه بر این مدحت از زندگی همه کسان را محروم میسازد و در این مدحت است که با این بقیه دارد و روح از آن تسلی نماید کسان که کمان سفر زندگانی کرده اند بنجاحات شب و دعای سحر من واقف هستند (فرارچولو - جنابالمذاکره هشتاد) پس من تسلیم ربات را بصیماه متفقانه و جاهله همراه خوارتار ما آنچه ما میخواستیم تعلیم حقیقت دین است نه خرافات و شایعات (صحیح است) صدق و صفا میخواستیم، بی پروا میخواستیم (صحیح است) روحانیت میخواستیم، تیر پروا میخواستیم آسان میخواستیم (فرارچولو - صدق میداد کرده) زمین میخواستیم این مملکتی نیست ما همه خواه قانونگذار باشیم مجری قانون، خواه نویسنده باشیم، خواه روحانی، خواه قاضی باشیم خواه معلم یا تمام قوایم در تعقیف شده اند و ناراضی های اجتماع مردم بگویند و آنها را امیدوار کنیم و این امید حاصل نمیشود تا علاوه بر همه خود ایشان سرهای آنها حاضر باشند بدون قفل و آبی طرف خالق بگنا متوجه نگردد همه باید در اعصاب و کردار خود متوجه سزای، جلودان باشند و بدانند که پس از زندگی عقابیت و تقوی و سزا و پاداش هست همه بدانند که هر کس مدحت نیست استرداد است و سزایم هر چیز خدشات و هرجا که هست سزای خداه است.

و اما آنچه جنابین منی بود این زندگی ارزشی نسبی داشت و خود دوزخ و جحیم را بر سر میگذارد. آری آنچه منقذ و رحمت را قابل تحمل و کار را مقدس و بشر را یاری میکند تا فرزند، مهران، برادر، نیکوکار و دادگر گردد و در پیشرفتهای علمی و معنوی مستعد و متمتع باشد این است که معتقد باشند از پس هر وقت فرای جادای اوستاد و این دریای لغمانی به عالم برآی متجه میشود. حال که چنین پیش آمد بر سبیل اتفاق شمسعت بدین کیفیت شده که در مسائل سیاسی مطالبی از زبان من جاری گردید و من با کمال احترام اعلام میکنم که من خود به این

عالم جاودانی معتقد و محققشترم پس از این دریای اوهام، کیهان کفراتر می باشد و از زندگی ما میگذرد پس از این مدحت است که با این بقیه دارد و روح از آن تسلی نماید کسان که کمان سفر زندگانی کرده اند بنجاحات شب و دعای سحر من واقف هستند (فرارچولو - جنابالمذاکره هشتاد) پس من تسلیم ربات را بصیماه متفقانه و جاهله همراه خوارتار ما آنچه ما میخواستیم تعلیم حقیقت دین است نه خرافات و شایعات (صحیح است) صدق و صفا میخواستیم، بی پروا میخواستیم (صحیح است) روحانیت میخواستیم، تیر پروا میخواستیم آسان میخواستیم (فرارچولو - صدق میداد کرده) زمین میخواستیم این مملکتی نیست ما همه خواه قانونگذار باشیم مجری قانون، خواه نویسنده باشیم، خواه روحانی، خواه قاضی باشیم خواه معلم یا تمام قوایم در تعقیف شده اند و ناراضی های اجتماع مردم بگویند و آنها را امیدوار کنیم و این امید حاصل نمیشود تا علاوه بر همه خود ایشان سرهای آنها حاضر باشند بدون قفل و آبی طرف خالق بگنا متوجه نگردد همه باید در اعصاب و کردار خود متوجه سزای، جلودان باشند و بدانند که پس از زندگی عقابیت و تقوی و سزا و پاداش هست همه بدانند که هر کس مدحت نیست استرداد است و سزایم هر چیز خدشات و هرجا که هست سزای خداه است.

برای، محبت، یکسانگی، وحدت، صمیمیت، حقیقت و باختره نظمت و ملیت را در مردم تبلیغ کنند به ملت نعمت سلامت بیاورند و در راه آسایش و امنیت قدم بردارند آن منبری که عیاشی و روح سفوق و صفا بوی تزویر و ویرا از آن میآید برای همه حقیقت خاموش یا آن آزادیانی که تمام فقر، فقر، دولت و جانی نامنی و افتخار میبندد برای اید بستمناو (استحت) ایگان همه روحانیان ما طبق قوانین و تعلیمات عالیله اسلامی در راه تحقیق بنشینند بیهود زندگی میجانان کسان و صفعا را اهناسنی و تبلیغ مالکین و افتضا در تحول تاریخی شاهنشاه این مملکت سهیم و شریک بقصد (صحیح است).

من کمال رداوت میگویم ایران تبلیغات مذهبی لازم دارد اما تبلیغاتی که حقیقت و عدالت داشته مشتمل بر رعد و برق تملی باشد (صحیح است) هم به تنظیم امور کمک باشند هم به تئور افکار. عقل و روح و معرفت و

صمیمیت و محبت و روحیت بیروانه آن در نفاق و دوپخت و نترفعه و سب و رواجیون مایه باد آزان کسانی باشند که برای مملکت ملت قدرت نباشند. بدنگی، عظمت بخوانند نه حقارت. بزرگی بخوانند نه کوچکی. هشی بخوانند نه نستی. اگر بعضی ایشان بخوانند چون گنند آ یا میخوانند ملت ایران! متوقف کنند! افکارهای را متحجر سازند. باطلخواه نورالله را خاموش کنند روح را آماده کنند. روایت را به مالکیت بفروشند اگر چنین باشد اگر مقتضیات زمان را نمی بینند پس در این دوره بیگانه هستند در این عصر قیامت و انکشافات و اختراعات هفتصت توقف و بهر حکمی نمیتوان خواست در دوره امپدیوری نومیدی نمیتوان اعلام کرم غفلت نکرد و ثمری و ولایت و وحدت ایرانی را نمیتوان پایمال کرد. آ یا هستند کسانی که بگویند پیش نباید رفت پس بهمین جا باید بمانیم. آ یا نمی بینند که همه ذرات عالم در حرکت است و به نوبت تجد و تمدن سابقه گذرانده اند زبر و بالا بیرویش همه در تحول است آ یا میخوانند بایستند یا بر گردند. ایران! از حرکت نمیتوان باز داشت. مگر نمی بینید که خدا همان را میگرداند چه جایان را می جنباند اگر ملتها نبینند آنها را می جنباند (احسن) اما در مورد استون نهم چون در این باره بحث مصلی داد بهر صورت میگویم بانه در این وقت حوسنان عزیز و سروران گرامی و یاحد اقل شخص آقای فرچولور را خسته کرده باشم برایش خود خانه میدهم (احسن).

فرچولور - ما عادت داریم.

ولیس - از وقت آقایان رامید، مهندس بهبودی، دکتر رضائی بنجد بقیه باقی نامه است که آقای هشتاب فرود استفاده میکنند تفریق فرمایید.

هشتاب فرود - با کسب اجازه از مقام مریاست مجلس شورای ملی، چندین پیش نامه توسط مستنصر امیر چند نفر از شخصیت های مطبوعاتی ازتر که دیده کردم در باره های خصوصی بهداش پیمان سه جانبه و عقد قرارداد های خاص براساس این از هر لحاظ مناسب بود. ستور در قسمت راه و ارتباطات و راه آهن قسمتهای بساز مؤثر و جامع، مقیدی برداشته و بزودی ارتباطات

ازراه طریق نوسم بیشتری پیدا خواهد کرد هم اکنون از طرفین مشغول جاده ارتباط هستند که راه ایران را به ترکیه و با اکتشافات مزایا بدهند و در آینه بسیار نزدیک این سه کشور خواهند نواست بوسیله ارتباطات وسیعی با تمام دنیا مربوط بشوند این قدم بسیار بسیار مؤثری است که در وجهی درخشانی تر که سایر این چنین جنابان ایشان را بسیار گفتند است این توفیق بسیار عظیمی شد که از نزدیک شاهد احساسات عین مربوط باطریق مسیماه ملت تر که به ایران باقیم بخصوص در روز مبارک چهارم دیوان در روز میلاد ما احتشامه من از این توفیق بدیدم که ملت ایران در مساجد احساسات خود شرف را و این مائت را بلکم گفتند و در مقام مطبوعاتی و سیاسی آقا یان نامه چند کاتبان و همکاران ایشان میآید مدتی جمع و امالت هفتصت بهمین ما بودند و مکرر گفته میشد که امید است در آینه نزدیک دولت تر که در مورد اصلاحات ارضی از روه ایران استفاده بکنند آنرا عملی سازند. امروز وقتی که من می بینم ما نهضت ما هر چه شایسته محمول و جریانه و پیشرفتهای کشورهای اسلامی را هدایت میکنند نوبه خود احساس غرور میکنم. در کشور تر که بنام معنی موقیبت وضع اقتصادی و سیاسی ما مورد توجه و محافل عمومی هست بخصوص پیام شاهنشاه در مورد مبارزه با یسواداری های خیرگی انبساط از روی یک خبر حسرت بخشی برای عموم تلقی گردید و ما دیدیم در تبریزان تر که و محافل سیاسی آنجا با وجودی وضعی از این خبر انسانی و از این خبری که دنیا را بره سعادت و بره حریت و بره آزادی سوق میدهد و هدایت میکند استقبال کردند ما هر چه بیشتر این روابط را هر چه بیشتر این آمد و رفت حلال را کشورهای حسابی بخصوص با کشور هم مرز و هم تر که با اکتان نوسم بدیم بیشتر هدایتگر و ناخواهم شناخت. ممنوعی که بیشتر مورد توجه شخص بنده بود اتحاد و اتفاق و غرور خاص ملت تر که بسود ملت تر بود امروز دارای یک وضع خاصی است و این مورد برای مایندگان شاید جالب باشد که گفته شود در برابر این عزیزان و ملی و مختلف تر که آفرته اکثریت مردم بلاخطایان یادولت وقت مفاخر میشانند اما وقتی که موضوع قریس پیش میآید در آنجا متحد و متفقند در انما

حزب مخالف و افرادی که با دولت مخالفند این را بهانه قرار نمینهند و این موضوع بسیار جالب و نکته بسیار حساسی است در آنجا حزب مخالف نمیخواهد که اگر از طرف قریس دولت تر که بنده هدایت شد برای ضعیف دولت و برای ضعیف شخصیت های مشمول از موقیبت سوء استفاده کنند متشانه قضایی که بنده هرگز نمیخواستم به آن اشاره کنم قصدم فقط تجلیل از اقدامات خودم و برادر و اداری ملاحظه کرد ما دیدیم و دیدیم وهم اکنون مبینین شخصیت هایی را در روحانی نمایان را که میخوانند از موقیبت خود سوء استفاده کنند این نکته آرد است. شرم آرد است که یک عریده جوئی مردم یک مرد باخیوالی سیاسی یک حرفهائی زده و میزند و از آن طرف چند نفر از افراد و روشنگران سیاسی آن راه را بهانه برای ضعیف دولت و بهانه برای ضعیف زرم و بهانه برای ضعیف مفاخرات این نکته آرد است ما در مبارزات کلی ممکن است با دولت وقت مخالف باشیم من در جلسه چند روز پیش در همین مجلس و از پشت همین تریبون مطالبی بر علیه دولت وقت و حرفهائی زدم دولت هم آمد این را جز توجیهائی داد، اما اکثریت در آید و آن اکثریت و آن گروه باید واختران اقلیت تر که گرفت این شأن حکومت مکرر است ولی ما اجازه ندیم از موقیبت بیضی هلسو استفاده کنند میانی زده، مانی اسلامی چنین ایجاد کنند که روزی که این جا آمدم دیدم این تریبون قلد از یکان مرططی قسم داد کردم، قسم بفران مجید و بفران کریم باد کریم چه کسی میزند از زینت خدای نکرده بگفانند آقاهائی که مشول امور هستند نسبت به غایب دینی خود بی قدند این صورت و نسبت که خدای نکرده مسلمین و معتقدین بهندب مانهائی هستند که در چه جای دیوار بی محدودند کسی میخواند ایرانی این اختصار را دارد و شاهنشاه ما این اختصار را دارد که ریاست ادب و التمسیت را در چه جا بنده اند نمایان اختصار مخصوص ماست. این روحانی که به آن اختصار قائل هستیم عقب و ریفته دارد نیاز و بود را با تشکیک میدهد اما هر کس بهر چه معنی روحانیت اجازه داده. نمیشود که در مصالح عالیله مللکی خدای نکرده اغراض شخص را مورد توجه قرار بدهد (صحیح است) آقایان

بهرت میداند انصوم هر کرم قصدم مورد مستنصر امیر است همت آن شخص که مره که اخیر را اندام داشته باشد بخدا. شمارایش افشان، شمارایش بیان در مامل که ۱۵ خرداد ۴۲ ام این قیافه بگوش شما خورده بود ۲ دوسه سال ۱۵ خرداد ۴۲ قیافه این شخص راشا دیده بودید! فقط در روز روزه بود ۱۵ خرداد ۴۲ قصدم دیدیم در همه جا کسی این شخص با افت با چاپ رنگی باز ستام مختلف و یزهای مختلف و در تمام دکا کین شد اینها برای بود که سحنه ای بود میسارند، اینها برای این بود که شخصی را برای ما بتراشند تا گوشه آشنای خود آن حادثه فصحی را وجود بیاورد ما هرگز به ایشان اجازه نمیخواهم داد از موقیبت سوء استفاده کنند امروز ملکت کذب و شکسیر خاصی فرار گرفت است من ندیدم پیش اینها را بیشتر دیدم از اغلب اخبار کتب چاپی را دیده گذشتند و بیرویدان. از ترش بیشتر یی قائل هستند اما وقتی که کشور را تایلا باقی که هر چه چیل رهبر انگلستان میخواست به فلان نقطه حمله کند دست بوس و یابوس پای بود و میرفت تا زور میخواست که دعا کند تا در خنکد بر دم توفیق پیدا کند نه اینکه نقشه جنگه رایش پای بگفانند و بگوید آقا میخواهم از این وقت لیا اکتان جامله بکنیم با اینکه ما میخواهیم این فرار داد را با آن دولت بندیم ...

ولیس - آقای هشتاب در وقت جوابائی تمام شد. **هشتاب فرود** - در هر صورت این مسائل از هم جدا است و اتحاد و اتفاق ترکیه و پاکستان برای ما بسیار بسیار مفید است هدفهائی که تقبیعی شود بسیار مؤثر است که در آینه نزدیک این سه دولت با هم در راه بسط اسلام و این راه اسلام و در راه صلح قسمه ای مؤثر تر دارند (ان شاء الله).

ولیس - آقای دکتر شفیق امین. **دکتر شفیق امین** - مکرر است که نمایندگان مترجم دولت از دیار خود در این زمان و در حیات و افکارهای نسل های گذشته و فعلی اشخاص را شنیدیم و فرهنگ بدست و هنر پرور در گذشته حلال باشد. بیچین هر چه ما هم خلق مدارک مسلم را بنویسد در آردار گذشته شاعران علم و دانش

ببوده و دبیرای غرب روی علی عمومی و فسادکاری پیشتر و زحمانیکه مشاهده شده اند جلوسر افتاده و زودتر در مشاهده علم و دانش و هنر و صنعت هدایت شده و پیش میروند ملت عزیز ما از چهل سال باین طرف مخصوصاً در سالهای اخیر با ارزشدوره اهنسانی، جبر، غالیفرد و دانشمندان دانشتانه فرهنگ دوست مان در شهراه علم و هنر و دانش و شمت نشهای بزرگی کسر برشته و پیش بر میروند البته برای پیشرفت و ترقی عوامل زیادی لازم است یکی هم زمان است که باید زمان را در نظر داشته باشیم که هم زمان هم برای ترقی و پیشرفت عامل مهمی است بکنی از عوامل مهم برای پیشرفت و ترقی ملی در وقت واجب ایمان و اطمینان افراد ملت به هیئت حاکمه دستگاه های اداری دولتی است افراد ملت ایران از هر طبقه که باشند نسبت به پیشوای بزرگ خود و دانشتانه معظم و مقصود خود ایمان کامل و اطمینان وافر دارند بنده عقیده دارم که دولت باید کوشش بکند که برین که جلب اطمینان و اطمینان ملت را بنشیند خوبیشناخته دولت فعلی ما بانسان قواشانه روزی در انبیا، کارهای مملکت تقویت شود قانو آسایش مردم مملکت فداکاری میکند و ملت ایران را ایات عالیزه و متوسل مقرر شناخته میکند از پیش از امپدیز امپدیز (صحیح است) و ملت با ایمان کامل به نیات عالی شناخته شود و هم چنان را بی پی میبرد هر روز که میگردد اثر اشتعالی و ذقیبت مواد شگانه دانشتانه اموسیه به دانشتانه سیرات و بیج و آرزوهای که انشاء الله روشن تر میشود ملت ایران را در پیش به آینه آمده امیدوار میسازد و سپاه دانش که متعلمار علم و دانش و پیشتر است دست سپاهیان دانش در دانشی نظائر انوار نور دانش را بدیده اغان و برادران عزیز ملت میسراند و فکر آنها را با نور دانش مشور میسازد خوبیشناخته علم ما بیغایه با گذشته خیلی پیشرفت کرده است بنده در چند روز پیش مطالعه می کردم دو آماره در اجبه آذربایجان خوب بود است که این جایاری همکاران عزیز خوبانم قیاسه یک نفر همکار آذربایجان در سال ۱۳۱۹ و ۱۳۲۰ بناسال تحصیلی ۱۳۲۴-۱۳۲۳ کرده است و در آن وقت یک کوردکستان نامیده ۱۸۰۰۰ نفر دارد در دیستان ۲۰۰۰۰ یابوده حالا ۱۱۰۰۰ تن میباشد و در دیستان ۹۹ تن بوده و حالا ۲۰۰۰۰ تن است آموزشگاه حرفه ای نوردهالا ۸ دارم در سال ۱۳۲۰ تعداد دانش آموزان آذربایجان

دانشگاههای شهرستانها که با علاقه مفاصل شخص شهاسته در تبریز و مشهد و مهاباد و اعواز تأسیس شده از سه سال قبل تا بحال متأسفانه نوجوزیاری به آنها نمیشود و بوجه کافی نمیدهند و هر روز بنمایان مختلف میخوانند آنها را کوچک کنند بوجه ندادند استاد ندارند به آنها کمک نمیتوانند سناسته بعضی از این دانشتانه استادان کافی ندارند باید کمک استمداد است از تهران گرفته که ما نداریم از خارج استمداد بکنیم اختیارات دانشگاهها را روزی بروز محدود نکنید اگر اشکالات کوچکی داشته آترا از میان بردارید بنده میکوم که در شهرستانها مخصوصاً در تبریز اگر یک پزشک استفا بهمدان کادر استفا بنده بعد باید آلتیز با یک کوش خود خدای نکرده میسر ویرای استخدام بفرمی باید از تهران اجازه بدهند باید شورای مرکزی موافقت نماید دانشتانه فنی عالی در تبریز دارم و این مؤسسه بنی خوبی است و مهمنشین مادی خوب تربیت کرده است بنی بنده با ایمان کامل عرض میکنم خدمت نمایندگان محترم دولت دانشگاه امور و احترام همماستاد و دانشتانه منتقل بهماست دانشگاههای تبریز و مشهد و مهاباد و شیراز بهترین اطمینان و بهترین داروسازان و بهترین متخصصان را تربیت کرده است و بهماست ایرانی تقدیم کرده دانشتانه فنی تبریز که دانشتانه بسیار خوبی است و در این چند سال یعنی سال سه وقت تشکیل گردیده است دانشتانه دار و دانشجویان با تکلیف هستند و وزارت فرهنگ برای این آگهی کرده اند ما میخواستیم ببینیم کجاست کسی آگهی کرده اند بنده جناب آقای نخست وزیر فکر میکنم که خوشان باشند باقی منبوع بودند و به وزارت فرهنگ دستور دادند و باعلافت آقای دکتر ساس معنون وزارت فرهنگ همینطور لطف آقای دکتر جهانت صالح عدای استاد آگهی بر آنها تمام شده و عنقریب خواهند ترف بنده فکر میکنم و این کافی نیست وزارت فرهنگ باید توجه کند نواضی است دانشتانه که فنی و کادر آریستیکهای دانشگاه را تکمیل کنند و ادویتوشود آنها بنویسند و یک سال و شش ماه در تهران معطل بگذارند آنها نمیتواند وزارت فرهنگ باید بوجه بدهد آنها را با وسائل آموزشی

ببوده و دبیرای غرب روی علی عمومی و فسادکاری پیشتر و زحمانیکه مشاهده شده اند جلوسر افتاده و زودتر در مشاهده علم و دانش و هنر و صنعت هدایت شده و پیش میروند ملت عزیز ما از چهل سال باین طرف مخصوصاً در سالهای اخیر با ارزشدوره اهنسانی، جبر، غالیفرد و دانشمندان دانشتانه فرهنگ دوست مان در شهراه علم و هنر و دانش و شمت نشهای بزرگی کسر برشته و پیش بر میروند البته برای پیشرفت و ترقی عوامل زیادی لازم است یکی هم زمان است که باید زمان را در نظر داشته باشیم که هم زمان هم برای ترقی و پیشرفت عامل مهمی است بکنی از عوامل مهم برای پیشرفت و ترقی ملی در وقت واجب ایمان و اطمینان افراد ملت به هیئت حاکمه دستگاه های اداری دولتی است افراد ملت ایران از هر طبقه که باشند نسبت به پیشوای بزرگ خود و دانشتانه معظم و مقصود خود ایمان کامل و اطمینان وافر دارند بنده عقیده دارم که دولت باید کوشش بکند که برین که جلب اطمینان و اطمینان ملت را بنشیند خوبیشناخته دولت فعلی ما بانسان قواشانه روزی در انبیا، کارهای مملکت تقویت شود قانو آسایش مردم مملکت فداکاری میکند و ملت ایران را ایات عالیزه و متوسل مقرر شناخته میکند از پیش از امپدیز امپدیز (صحیح است) و ملت با ایمان کامل به نیات عالی شناخته شود و هم چنان را بی پی میبرد هر روز که میگردد اثر اشتعالی و ذقیبت مواد شگانه دانشتانه اموسیه به دانشتانه سیرات و بیج و آرزوهای که انشاء الله روشن تر میشود ملت ایران را در پیش به آینه آمده امیدوار میسازد و سپاه دانش که متعلمار علم و دانش و پیشتر است دست سپاهیان دانش در دانشی نظائر انوار نور دانش را بدیده اغان و برادران عزیز ملت میسراند و فکر آنها را با نور دانش مشور میسازد خوبیشناخته علم ما بیغایه با گذشته خیلی پیشرفت کرده است بنده در چند روز پیش مطالعه می کردم دو آماره در اجبه آذربایجان خوب بود است که این جایاری همکاران عزیز خوبانم قیاسه یک نفر همکار آذربایجان در سال ۱۳۱۹ و ۱۳۲۰ بناسال تحصیلی ۱۳۲۴-۱۳۲۳ کرده است و در آن وقت یک کوردکستان نامیده ۱۸۰۰۰ نفر دارد در دیستان ۲۰۰۰۰ یابوده حالا ۱۱۰۰۰ تن میباشد و در دیستان ۹۹ تن بوده و حالا ۲۰۰۰۰ تن است آموزشگاه حرفه ای نوردهالا ۸ دارم در سال ۱۳۲۰ تعداد دانش آموزان آذربایجان

رئیس - آقای دکتر امین وقت شام تمام شد.

دکتر امین - عرض مختصر دیگر بنده راجع بقانون استخدام است امیدوارم راجع بنظر اعضا محترم دولت کفایت چرخهای این ملکت را میگردانند و در احاطت هستند و همچنین راجع به بازفتشکنان تصمیم گرفته بشود و قانون طوری تنظیم گردد که نظر اکثریت کارمندان دولت را بر آید و در مورد انبساط اخراج شود.

۳ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون کاروا
امور اجتماعی راجع به بدیهای کارفرمایان خیابان تهران و حومه و کرج و شهرری و شمیرانات و سایر نواحی
تبریز (بجلاس)

رئیس - وارد دستور میبومم گزارش شور دوم از کمیسیون کاروا امور اجتماعی راجع به بدیهای کارفرمایان خیابان تهران و حومه و شهرری و کرج و شمیرانات و سایر نواحی است که گزارش فرات میخواند.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی
بجلاس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه شنبه ۲۵ آبان ۱۳۴۳ با حضور آقای مستندی معاون پارلمانی وزارت کار و امور اجتماعی لایحه شماره ۱۳/۳۴ - ۲۵۸۱ - ۱۷ - ۱۳۴۲ و دولت راجع به بدیهای کارفرمایان خیابان تهران و حومه و شهرستانهای کرج و شهرری و شمیرانات و سایر نواحی است که کمیسیون کاروا امور اجتماعی در ۱۳ شهریور ۱۳۴۲ را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۳۷ چاپ گردیده بود شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهادها واصله با اصلاحاتی شرح زیر تصویب نمود اینک گزارش آنرا به بجلاس شورای ملی تقدیم مینماید.

ماده ۱ - بدیهای کارفرمایان خیابان تهران و حومه و شهرستانهای کرج - شهرری و شمیرانات و سایر نواحی است که کمیسیون کاروا امور اجتماعی در ۱۳ شهریور ماه ۱۳۴۲ بشرح زیر مخاطب و پرداخت خواهد شد:

الف - کارفرمایانیکه به نفع یا کمتر کارگران دارند بابت بدیهای گذشته امضای حق بیمه خسارت تاخیر مطلقاً مبلغ پانزده هزار ریال.

ب - کارفرمایانیکه شش نفر یا بیشتر کار گردانند

بابت بدیهای گذشته امضای حق بیمه خسارت تاخیر مطلقاً مبلغ پانزده هزار ریال.

ماده ۲ - بدیهای گذشته خیابانهای شهرستانها با توجه به تعداد کارگران مربوطه و میزان مزد آن بنا بر پیشنهاد مدیر عامل سازمان بیمه های اجتماعی و تصویب وزیر کار و امور اجتماعی مین میگردد ولی در هر حال بدی تعیین شده ازبست ضروریات تجاوز نخواهد نمود.

ماده ۳ - بدیهای کارفرمایان خیابان که بطریق مذکور در درماد فوق محاسبه میگردد حداکثر ۲۰ درصد قسط متوالی ماهانه تقصیط و پرداخت خواهد شد مشروط بر اینکه تا آخر آبان ۴۱ فر تریبیر داخت آنرا داده باشد.

بخازانی که نام یا قسمتی از آورد مورد نیاز خود را از ادارات غله و نان دریافت میدارند مکلفند اقساط بدیهای گذشته و همچنین لیست و حقیقه جاری کارکنان خود را مرتباً از طریق ادارات مزبور بسازند بیمه های اجتماعی کارگران ارسال دارند و در صورتیکه کارفرمای خیابانی در پرداخت هر یک از اقساط مذکور در مواد قبل در سر رسید مقرر و بانسیل لیست و پرداخت حق بیمه جاری تصرف مینماید یعنی شده در ماده ۳ قانون بیمه های اجتماعی کارگران ماده ۱۰ و نان مربوطه تعلق نماید ادا نمودن کسوفت نامه ارائه کارهای سازمان بیمه های اجتماعی کارگران مبنی بر انجام تعهدات قانونی کارفرمایان بموجب سهولت آریه آن کارفرما خود را نماید. در هر صورت عدم پرداخت تاخیر شش و پرداخت مشمول ماده ۳۴۰ قانون بیمه های اجتماعی خواهد بود.

تقصیر - کارفرمایان خیابان که از ادارات غله و نان سهولت دریافت نینمادند مکلفند به معوقه خود را که بطریق مذکور در مواد ۳۱ تعیین شده است مستقیماً به سازمان بیمه های اجتماعی کارگران پرداخت ولیست کارکنان خود را بر حسب جاری را از طریق مفاد قانون بیمه های اجتماعی کارگران مرتباً بسازند ارسال دارند.

ماده ۴ - سازمان بیمه های اجتماعی میتواند در مورد کارفرمایان خیابان و سایر کارگاههای که بنا به تشخیص شورای عالی سازمان از نظر کارگری مشغول هستند دادند بنام پیشنهاد مدیر عامل تصویب شورای عالی سازمان بانوجه بنده کارکنان از نمودن آستانهای هر کارگاه مبلغ

مقتوعی بعنوان حق بیمه ماهانه تعیین نماید که پرداخت آن به نسبت مقرر در ماده ۲۱ قانون بیمه های اجتماعی خواهد بود. در این صورت استفاده کارگران از کمکهای نقدی مقرر در قانون به نسبت مستخدم مقتوعی است که از طرف شورای عالی سازمان تعیین میگردد.

تقصیر - در مورد کارگاههای ۱۰ کور در این ماده که بینه آنها اعلام بر علیه اجرا در میاید باشد سازمان بیمه های اجتماعی میتواند بنابه پیشنهاد مدیر عامل و ضرورت شورای عالی سازمان بیمه های اجتماعی از مطالبه هر گونه وجهی بابت حق بیمه و خسارات صرف نظر نموده و نسبت به شروع بکار آنان بانوجه بماده ۵ قانون بیمه های اجتماعی عمل نماید.

مخیر کمیسیون کار و امور اجتماعی - مهندس مالک گزارش شور دوم از کمیسیون قوانین دارایی

بجلاس شورای ملی

کمیسیون دارایی در جلسه ۱۱ آبان ۱۳۴۳ با حضور آقای مستندی معاون پارلمانی وزارت کار و امور اجتماعی لایحه دولت راجع به بدیهای کارفرمایان خیابان تهران و حومه و شهرری و کرج و شهرری با نامهای بیمه کارگران تا آخر شهریور ۱۳۴۲ را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون کاروا امور اجتماعی برآورد نمود. اینک گزارش آنرا به بجلاس شورای ملی تقدیم مینماید.

رئیس کمیسیون قوانین دارایی - خواهجنوبی

رئیس - ماده اول مطرح است آقای سینی فرمایش دادند: «سینی - خریدرماده ۵ عرضی این است نسبت بماده اول طریقی نیست؟ آقای مینینی زند فرمایش داشتند: (مینینی زند - توضیح بدهند چرا فقط مربوط به صنف خاصی است) اینک از نظر سازمان - لایحه راجع به همین صنف است - آقای مستندی تشریح بیازاید.

متممندی (مدان وزارت کار) - عرض کنم کارفرمایان خیابان تهران از سال ۱۳۳۷ که آبان یکم فروردین منتشر شده بود تا آبان سال ۱۳۴۱ بابت حق بیمه دیناری پرداخته بودند و چون کارگران خیابانها مستقلاً بودند و فقار میآوردند برای اصراری بیمه وزارت کار سازمان بیمه های

اجتماعی هم مجبور بودند بشوالات آنها جواب مساعد بدهند بعد از اقدامات خیلی زیادی که شد بالاخره این نتیجه رسیدیم که برای گذشته آنها بانه تعقیفی قائل بشویم برای اینکه قسمتی از ظرفیتهای بیمه های اجتماعی نسبت به کارگران با بدیهای بیمه بدهند خود کارفرمایان عمل انجام داده بودند از قبیل: معالجه و غیرت و غیره این بود که این فرمول را پیدا کردیم که برای گذشته یعنی ارسال ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۱ بطور مقطوعی معلوم مینماید و از بد این مبلغ مقطوع به نسبت تعداد کارگرانی که در این خیابانها کار میکنند همین شاخصه که در اینجا ذکر شد بیست هزار ریال به پانزده هزار ریال است که در وقتا و در وقت پرداخت شده و آن خانها باقیات و موجودی هم بطور کلی خانها پیدا کرده است کارگران خیابان تهران این زمینه استفاده مینماید.

رئیس - نظر دیگر کمیسیون نسبت بماده اول نیست (اظهاری نشده) آقای میکیریم براماده اول خانها و آقایانی که موافقت خواهنش میکیان قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۲ - بدیهای گذشته خیابانهای شهرستانها بانوجه به تعداد کارگران مربوطه و میزان مزد آن بنا بر پیشنهاد مدیر عامل سازمان بیمه های اجتماعی و تصویب وزیر کار و امور اجتماعی مین میگردد ولی در هر حال بدی تعیین شده ازبست ضروریات تجاوز نخواهد نمود.

رئیس - نسبت بماده نظری نیست (اظهاری نشده) برای میکیریم باین ماده خانها و آقایانی که موافقت خواهنش میکیان قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - بدیهای کارفرمایان خیابان که بطریق مذکور درماد فوق محاسبه میگردد حداکثر ۲۰ درصد قسط متوالی ماهانه تقصیط و پرداخت خواهد شد مشروط بر اینکه تا آخر آبان ۴۱ فر تریبیر داخت آنرا داده باشد.

رئیس - نسبت بماده نظری نیست؟ (اظهاری نشده) بماده سوم رأی میکیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهنش میکیان قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیر فراتر شد)

ماده ۳ - بخازنی که تمام یا قسمتی از آرد مورد نیاز خود را از ادارات نان و غذای دریافت میدارند مکلفند اقساط باید گذشته و همچنین لیست وجوب بیمه جاری کارگران خود را مرتباً از طریق ادارات مزبور به سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران ارسال دارند. و در صورتیکه کارفرمایان جاری در پرداخت هر یک از اقساط مذکور در مواد قبل در سررسید فرستاده و با تسلیم لیست و پرداخت بیمه جاری طرف جهت پیش بینی شده در ماده ۳۰ قیامت بیمه‌های اجتماعی کارگران بنام سازمان غله و نان مربوطه تعال تصایب اداره مذکور تکلیف است تا از آن گواهی سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران متنی بر انجام تعهدات قانونی کارفرما در توجیه سبب پرداخت آرد کارفرما خوداری نماید در هر صورت بیمه‌های اجتماعی خود را به پرداخت و تأخیر در پرداخت مشمول ماده ۳۵ قانون بیمه‌های اجتماعی خواهد بود.

تفسیر - کارفرمایان بخاز که از ادارات غله و نان سببه دریافت میدارند مکلفند بیمه‌های حقوقی را در مقابل خود مذكور در مواد ۲۹ و ۳۰ تعیین شده است مستقیماً سازمان بیمه‌های اجتماعی پرداخت و لیست کارگران و حق بیمه جاری را به ترتیب طبق مفاد قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران مرتباً ارسال دارند.

وقیس - نسبت بماده چهارم نظری نیست؟ آقای

متمدنی - آری این مادود گذشته اجرا شده و با مربوطه است.

متمدنی - (معاون وزارت کار) آیا پیشنهاد شده بماده مخازن با سهمیه مبلغ حق بیمه از طریق اداره غله و نان سپردارند.

وقیس - نسبت بماده چهارم نظری نیست؟ (آقای) نشاء خان ما و آقایان که با این ماده موافقتند خواهش می‌کنم قیامت بر فرمائید (آقای خبرنگار) نسبت بماده ۴ فراتر میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - سازمان بیمه‌های اجتماعی میتواند امور کارگران کارگاه‌های بخازنی و سایر کارگاه‌هاییکه بنامه شخص شورای ایامی سازمان از نظر کارگری وضع مشابهی دارند بنام

به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب شورای ایامی سازمان بانوجه بتعداد کارگران نیز مردان برای هر کارگامبعلیه قطع مسوان حق بیمه همان‌تعمین نماید که پرداخت آن به نسبت مقرر در ماده ۲۹ قانون بیمه‌های اجتماعی خواهد بود. در این صورت استفاده کارگران از کمک‌های نقدی مقرر در قانون بعنست مستنصر و مقابلهی است که از طرف شورای ایامی سازمان میگردد.

تفسیر - در مورد کارگاه‌های مذکور در این ماده که بیمه آنها بلامحل بوده مرحله اجرای درایمه باشد سازمان اجتماعی میتواند بنا به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب شورای ایامی سازمان بیمه‌های اجتماعی از مطالبه هر گونه وجهی باقی حق بیمه و خسارات مقرر در نظر نموده و نسبت به شروع بیمه آنان بانوجه بماده ۴ قانون بیمه‌های اجتماعی عمل نماید.

وقیس - آقای سینی -

سینی - مراد این لایحه اینست که بدو نشه شود سازمان بیمه‌های اجتماعی می‌تواند در مورد کارهای کارخوسایر کارگاه‌هایی که از نظر کارگری وضع مشابهی دارند بنامه پیشنهاد مدیر عامل سازمان و تصویب شورای ایامی سازمان قانونی نماید. اینست که در این پیشنهاد شورای ایامی سازمان با مدیر عامل سازمان بیمه‌های اجتماعی را بررسی میکند یا تصویب می‌کند که یاردر میکند فکر میکند در این جا اشتباه شده شورای ایامی مرجع تشخیص نیست بلکه سازمان بیمه‌های اجتماعی تشخیص میدهد و پیشنهاد خود را اجرا می‌نماید اما نسبت به قانونی بودن که در اینجا ذکر شده اشتباه میدهد بکارفرمایانی که تاکنون کارگران خوششان را بیمه کرده‌اند و کارگرها هم بعلنی توانسته‌اند در نسبتی از بیمه کنند بی‌دونا نشه را به حد می‌کنند الا آن بضمی از کارفرماها تاکنون سهمیه ۳۳ درصد کارگران را از حق بیمه کارگری که شتک می‌کنند پس از رسیدگی شتکات کارگری بنامه تشخیص هیئت حل اختلاف با حق میگرد و مورد آقایان نمایندگان محترم تصدیق بفرمایید با حق کارگری هر قدر یادش خدمت کرده باشد با حق سابقه تصدیق گرفته باشد بعد از مدتی این خرج میشود و دنبال کار میگردد عدهای کار فرما شتکات کارگران را اشتداد می‌کنند قبلاً اشتداد آن‌ها سفته سفید میگردند بطورقده هالی هم دارند چاپ شده میدهند بکارگر که از او اضااه می‌گیرند بعد از تمام حقوق خود

از کارفرما دریافت کرده‌ام که کارگر که نتواند طبق قانون بیمه‌های اجتماعی و قانون کار که کارگر در حرات این دوقانون است از مردان این قانون استفاده نکند در حرات این این است کارگر بنگار کارفرما بر منافع قانون کار و بیمه‌های اجتماعی مقدم میدانند میگوید در درجه اول من کار می‌خواهم که مشغول شوم باین لیلی. این نصیر به ضرر منطقی کارگر است (صحیح است) اگر امروز بنده که کار فرما شتک در کارگر را می‌نماید در کارگر من هم از بیمه استفاده نمودم و بعد بر عمل بعن استفاده نکردن کارگر از اموال قانونی بیمه‌های اجتماعی پیشنهاد میدهد شورای ایامی سازمان و شورای عالی سازمان دریافت حق بیمه را از این کارفرما موقوف می‌کنند این چه عمل است کارگرت و تا حالا عمل شده در آینده این کار عمل خواهد شد والا تعدادی کارفرما هستند که حاضر نشده‌اند که کارگر خود را بیمه کنند و بمجرد نوشتن نامه سازمان بیمه‌های اجتماعی در کارخانه راهشان نیندیشد اگر میخواهید بعدی عرایض بنده بریزید مراجعه بفرمائید بساوال بفرمائید از اداره کار استان تهران و دادگاه بدوی حل اختلاف که چه تعداد کارگر منظر کار است اکثر ایشان برای درخواست اجرای قانون بیمه‌های اجتماعی اصرار شده‌اند کارفرمایان در عوض آن میروند کارگر غیر عملی جوان و دانشمند ز کمر استفاده میکنند (خانم دوستی) مگر در شورای ایامی سازمان نماینده کارگران نیستند؟ چنانچه کاری می‌توانند میکنند سر کار بعضی حیات نظارت از طرف مجلس شورای ملی شنید مینماید شورای عالی بویج وجه در اجرای قانون خالصی ندارد بلکه می‌تواند موصوبی بگذرد آنها هم طبق پیشنهاد مدیر عامل بیمه‌های اجتماعی و وقیس خود را در شورای ایامی موهی مطلقاً دخالت ندارد و این صلاح کارگر نیست یکی هم در اخیر تفسیر شانزه بماده قانون بیمه‌های اجتماعی شده که این ماده و قانون بیمه‌های اجتماعی که در پیش روی نوشته شده است مشاء و با ماده قانون - این ماده را بنده می‌خوانم:

ماده ۵ - دولت میتواند با موافقت سازمان بیمه کارمندان دولت را به سازمان بیمه‌های اجتماعی اکتدار نماید این ماده و ۵ اینجا ذکر شده این ارباط ندارد و تصویب این تشریح با مشقت مردم زحمتکن این مملکت در احق مندم محروم میکند (صحیح است).

وقیس آقای متمدنی -
متمدنی (معاون وزارت کار) - بنده از آقای سینی تشکر میکنم که حدودی یک قسمت از اشتکالی که با آن مواجه شستم عنوان کردند بعد از این مراجعی که میشود لافاف یک قسمتی از جواهراتی که ما باید بدیم لافاف اینجا عنوان شده است و اما درباره این ماده هادان قانون را بدقیقه باز هم عرض کردم بآن آقای بیون توجه بسفدوران دیدن توجه به امکانات سازمان بیمه که در ۱۳۳۷ منتشر شده است منی برایشه مقرر کارگاه و فلات قسمت بیمه هستند در آن موقع فقط به اشعار این قسمت بیمه قعات شده است و بعد از آن دیگر کسی وقت کسی گرفته است نه کار فرماتی مراجعه کرده و نه دستگاه سازمان بیمه‌های اجتماعی در سردار این موضوع بر آمده است کارگری از مزایای بیمه اجتماعی استفاده کرده و در کار فرماتی بیمه پرداخت کرده و اگر کارگری مراجعه میکرد دستگاههای سازمان جوابگو نبودن این احتیاجات آنها بود باین مناسبت باک عدهای کارگر اسماً بیمه بوده‌اند در ظرف پنج - شش سال بعد از کارگری با آنها مراجعه کرده بود. بعد از ده - آندده نفر کفایت اقتداد البته برای تأمین منافع سازمان و برای حفظ منافع کثمت سازمان مأمورینی که واقف شدند و علاقتند بودند که بنده از ذکر نام یکی از آنها که در بین آقایان نشه آقای فرچاولو هستند با یستی اقتدار کمیک که بن یک چکن همکار داشتیم در آنجا شروع کردیم به رسول حق بیمه های معوق ولی البته وصول این حق اشتکالات خیلی زیادی در برداشت برای اینکه کارگر استفاده نکرده بود حتی در زمین صنف نوعی عمل شده بود که متأسفانه در واقع رعایت و بخش با سوخته بودند فرماً آمده بودند منتفکانه رستوران را بیمه کرده بودند بعد آمدند بود برای اوم اجرائیه شتکین صادر کرده بودند و از او رفت ، هشت هزار تومان مبلغ شد مسبکروند اسبن اشتکالات در کسار بود و در اضرع این اشتکالات و برای اینکه بیمه عمل شده باشد فقط بیمه روی کفاف نباشد این ضمیمه قانونی تصویب شد که الا آن لایحه اش حضور آقایان مطرح است اشتکال

عمده ما اشکال خبازیها بود که باین صورت مرتفع شد و بیهوده آنها ارامه میگردد بیدار کردن کارگاهها و پلمبشدن آنها و دیگری هم بودند مثل کار مبادرعا مثل فلش ها مثل سیماکارهای کوچک آنها هم آسمه بیهوده بود ولی عملاً از مزایای بیهوده استفاده نکردند باین مناسبت ماموبوسیانبی ماهه دصد در برآمدیم که اولاً آنها را برایشان بیهوده مقنوع تعیین کنیم چون ملاحظه میفرمائید برای یک کارگاه که صاحب آن سواد ندارد اینست کارگران آن نگهداشتن حساب حقوق آنها کار بسیار مشکلی است همین مناسبت در قانون سابق هم مانوج با این امر داشتیم که برای اینجور کارگاهها حق بیمه مقنوع تعیین کنیم و همان عمل را هم نسبت به کارگاههایی که مشابه کارگاههای خیازی بودند هشتاد و شصت و نهم عدد را برایت بدیم این بیهوده نبودن شوریعالمی گذاشته شده برای اینستکه یک فرد نایب به رأی خویش برای یک مدعی بریجوت مزاحمت فراهم بکند یا بعهده را از حق محروم بکند نسبت به آنها (سری - ابتدا به ساکن است) ملاحظه فرمایید اینها کارگاههای شبیه خیازی هستند که شوریعالمی تشخیص میدهد (سیسی - بنا بر گزارش مدیرعامل) بنا بر گزارش مدیر عامل منظور اینست که بنا تشخیص مدیر عامل و تشخیص شوریعالمی باشد در اول نوشته اند بنا به تشخیص شوریعالمی در صورتیکه بنا پیشنهاد تشخیص شوریعالمی ممکن است که مدیر عامل سازمان بیمه اجتماعی رؤسأ مزاحم یک کار کارگاه باشد و بگوید نویاید بیشتر بدی آن کارگرمیتواید مدیر عامل بگوید کومسوخ من اینطور است به شوریعالمی بگوید وضع من اینطور است این یک موضوع در قسمت آخر تبصره ماده ۵ بطوریکه آقایان اطلاع دارند قانون بیمههای اجتماعی یک قانون اجتماعی و مترقی است که بایستی در مقابل اعطاء یک حقوقی بیمه کارگر یک حق منفی وصول شود ما مالیات وصول نمی کنیم اگر برای کسی کارهای انجام داده باشیم چیزی وصول نمی کنیم بکارگر که فرض فرمائید کارگران قانون نفعی در دستم که نه پزشکی برایشان فرستاده باشیم و نه برای برآی آنها علاوه ما باینست که بیمه گرفتن از اینها کار صحتی نیست چون اصل بیمه بهر قدری است یعنی دستسنگاهه گر

با افراد سرکار دارد وارد باید حسن برطرفی را بشناسد برایش برنده داشته باشد نباید برآید بیمه از کارفرما بگیرد در مقابل اوهم یک حقوقی منظور است مطابق قانون اگر برای کسی کاری انجام شده باشد خود آقایان تصدیق می کنند که گرفتن حق بیمه از او برسر خلاف است (صد است) و مطابق اصل قانون و عدالت تعواید بود (صحیح است) البته این کارگاههم آقای سیفی ناظر به استنادات است و سواد ندارد از یک کارخانجاتی که کارگر در اختیار دارد (سیسی - نوشته است کارگاهها) مخیر کارگاههای مشابه با خیازی سیسی - یک دوزندگی ممکن است ۵۰۰۰ کارگاه باشد به عملاً کارگاه است (اگر عملاً کارگاهها ایجاد ندارد و اتمام حقیست که ما نسبت به برآی آنها کارگری انجام دادیم بگیریم مطالبه کنیم آئینم که فرمودند به ماده ۵ از شرایط آرد آن ماده که در گزارش نوشته شده مربوط بقانون ۱۳۳۵ است و در ۱۳۳۶ تغییر کرده ۵ ماده ۵ اینست که اگر بیمه وجود داشته باشد مدیر عامل پیشنهاد می کند و وزیر کار ضوابطی تعیین کرده ۵ ماده ۵ اینستکه افرادی که بوسله سازمان جز ۵ و کارگاهها باشند با توجه به مقررات این قانون بیهوده خواهند شد و ارامه پیدا خواهند کرد در هر صورت بیهوده میزنیم که دستسنگاهه بیمههای اجتماعی با کمال دقت بدستور شرح اصلاح حضرت همایون شاهنشاهی با کمال دقت برسرعت توسعه پیدا میکنند و نسبت بنوع امکاناتی که مخوف دارد افراد بیمه می کنند که بدینگونه جویا بیجا است و افراد همدون اینطور قانون عملی نمی شود بنابراین هر مرسته و صنعتی را که سازمان بیمههای اجتماعی تشخیص داد که اینها باید بیمه شوند و مقابل آن سازمانهایی که باید جویا بگویند احتیاجات آنها باشد تأمین بود این بیمه خواهند شد هیچ کاری نکرای برای آقایان نیست و این این لایحه قسمت عمده اختلافات برآی بدیم بقدمه ما حل شد این لایحه (صحیح است) (موقر ممکن است بفرمایید این خیازی را که هنوز جواز کسب ندادند و تعطیل شده است چه چیزی میفرمائید بیروارده) فرق نمیکند از نظر بیمه و نه برای قانونی نیستند چون بیمههای اجتماعی به اجازه کسی نگاه نمیکند بکارگران کارگاهها نگاه نمیکنند

(از راجولو - حق بیمه را برای روزهای کارگر میدهند نسبت مدت کار از شان حق بیمه گرفته میشود) رئیس - آقایان خواهش میکنم بترتیب حسبت بفرمائید آقای دوستا.

روستا - عرض شدم که فکر میکنم این لایحه مشکلات اکثر کارگاههای کوچک را بخصوم بیهوده و ران راحل میکند چون آقایان بهتر اطلاع دارند مخصوصاً جناب آقای سیفی میدانند که با طرح این لایحه دستسنگاهه کارگاهها بخصوص کارگاههای کوچک را هم بیمه خواهند کرد و کارگران همه بدون استثناء بیمه میشوند با بر این وضع بیمه باین صورت نبود که همانطوریکه جناب آقای مستندی فرمودند کارگاهی که مطلقاً اسمی از بیمه در آنها نبود و کارگرانی که از بیمه استفاده نکرده بودند بدون جهت در مقابل کار اجرائیه ۱۵۰۰ هزار تومانی قرار میگرفتند که این بناچار باید مدتی کار دوزندگی اش را دل آورد و بیروند دنبال این اجرائیه فرض کنید بنده یک دوزندگی در امثال میآوم در یک دوزندگی کارگر اصلی ۳ الی ۴ هفت ساعت باین معنی یک دوزندگی شلوار دوز است هر کدام که این دوست دارند علاوه بر اینها نوی این کار که بیهوده هستند کما کار آموزی می آیند

یاد می کردی نسبت سازمان بیمه های اجتماعی قبلاً از طرح این لایحه همه افرادی را که در این کارگاهها بودند اتم از کوچک و بزرگ که سوورت برادری می کرد و وندامگر که حق بیمه میخواستند در این کارگاه حق بیمه بکار فرمایند و بدو بزرگتر که از بیمه استفاده کرده بودند دستسنگاهه سازمان بیمه های اجتماعی وسیله ای داشت که بتواند از این کارگر که نظر بهداشت پذیری کند من خیر می کند که این لایحه حدود سه بنفع کارگران است و جناب آقای سیفی باید از طرح این لایحه خیلی متون باشند چون این باعث میشود که این اختلافات از بین برود و باین حسی نیست که الان هنوز کارهایی است و تفاوت کار و سازمان بیمههای اجتماعی کارگران موجود است از حالا بدید در حدود امکاناتی که سازمان دارد هر کارگاهی را که تشخیص داد و خود شورای عالی استاف ندارد که قانون را بایستی اجرا کند هر دستسنگاهه

که واقفاً آسماگی پیدا کرد خود را بیمه میکنند و حق بیمه اش را خواهد پرداخت بنده میخواستم از جناب آقایان مزایای کارخواهان کنم آن نوعمانه که فرمودند تصریح بفرمائید چه بنده است و نه شورتی منشا میباشند این امر است و این را در قانون ما بناموتام جواب بدیم خیلی متشکر م.

رئیس - آقای مستندی

مستندی - معاون وزارت کار آقایان لایحه عرض کنم که در این ماده پنج کسسه در پشت این لایحه نوشته شده است استناد کرده است به قانون بیمه های اجتماعی کارگران مصوب ۱۳۳۵، البته این قانون نوشته شده است در سال ۱۳۳۹ و ما در پنج استثناء اینجا بیهوده دادیم و در واقع بکارگرانی که مشابه خیازی است میشود که برای عواید بکارگران در دست خیابا را اسم در عرض کنم، کشتی را اسم برود، طبقاتی کواشستبست هستند یعنی بیرون از سازمان است و غیر ماشینی را اسم در ممکن است غیر از این طبقات در عملهم مواجه باشند طبقات دیگر، کتیکه ایها که ها هستند که ممکن است در عمل مواجه باین قانون و مشمول آن شوند.

رئیس - آقای مستندی

مستندی - بکنی از نظر هر تری تمدن کند موده بیمه کردن کارگران ایرانی است زیرا در گذشته کارگران بیمه نبودند و در نهایت سختی و عسرت زندگی میکردند و چه بنا کارگرانی که مریض می شدند و بخطر نداشتن آذوقه و دارو و خود و عائله تا نفس بندگی در اینها بکارگران کار خرابجات و اسفاف می بایستی سازمان بیمههای اجتماعی نوحی کند و موضع زندگی می باشد و درآمد آنها رسیدگی بکند و بعد تصمص بگیرد، بنده ناچارم در این باره مطالبی بر عرض مجلس شورای ملی برسانم و وظیفه وجدانی و قانونی خود را در اینجا انجام میدهم، کارگر کارخانه حتماً باید بیمه بشود کارگر این دیگر هم باید بیمه شوند اما وقتی مدیر کارخانه بگوید بکارگر این شما بیمه استنداقبول می کند و حق بیمه را می کددی، معوضش، بروی نقش روی راجه اش روی محصور کارخانه اش و کارفرمایان ناچار می شوند این کار را بکنند جناب آقای مهندس مالک برمایش بنده توجه فرمائید بعد شرفب یاروید اینجا جواب بدید برای روشن شدن

ذهن آقایان باید توضیح بدهم که دراضهان نان بوسه‌ل
باشطاش و نان اسداکلان نانوان نههمیشود زیرا آرتوشرا
دیگری تهیه می‌کند و تحویل نانوا میدهد. باین ترتیب
که خوراضهان کتم بقدر کافی و بانداژ مصرف خود پیش
ندارد فقط بقدرسه ماه اضهان کتند و نان دارد بوقی
باید اترخاج که تهیه کتند و میاورند بااضهان این بانداژبناک
نانجر از خارج میبرد و بضهان می‌آورد. بمقدار زیر میبرد
و یوجاری میکند و آرد آن روی کتدی های نود کیلویی
می‌کند و تحویل نانوا میدهد. قیمت هر کتدی آرد هم
مثل فرس اسپرین روشن معلوم است. اجرت بخت هم
معلوم است. گرایه و سوخت و عواید و شوالی این چیزها
هم معلوم است. بمذایق ایزدی که ایزان بدست می‌آید
سهی هم برای سازمان بیمه‌های اجتماعی کار است. اهل
شود (خواج‌نوری - از عاید بدست اجرت است) که بقصد
پنچ اجرت کار کارگر باید بقدر صدی سیزدهم کارفرما
بایدحساب این سیزدهم صدرا کرد. آقایان قطعا متذکرید
سپه‌چار مایوش نانوا این اضهان در حدود دست‌نشان
به تهران آمدند آیا هم‌لک نداشتن عایدی و اینکه کتواشته
بودند حق بیمه‌ها بپردازند و سازمان بیمه‌های اجتماعی
کارگران برای آنها اجرائیه صادر کرده بود بشهرده،
ولی سالها بلاضحت مزاجات و نه‌ایتر می‌رند و کالی برای
حفظ آرد و بروری حفظ‌عالتاش داکر کرده‌اند دکان‌دارها
کرده و به تهران آمده بود اینک بهر فرمایش اجرائیه
صادر کرده بود بپردننده‌های از اینها را بزرندان فرستاد و بوند
بقیه ناچار شدند آمدن بتهران این بدنه بده مراسم چه کردند
کنند حرف حق چیست گفتند ما شرمی کمین بقدر ما
برسید، صاحب مارسدی که گفتند اگر ما دست می‌گوییم
فکری بحال ما بکنید اگر کردیم بدست دروغ می‌گوییم
نقضیه کنید اجرائیه صادر کنید و پول بگیرند بسا
آمدید و راجع باین موضوع با جناب آقای نخست‌وزیر و
اضفای معترض دولت‌مان گرفتیم آقای دکتر بنگاه‌مرد
این کمسیون تشریح یافتند (صحیح است) نانوا باین
شروع کرده ببلایه کرده و بکرده کرده بکوتده بضرعت
عباسی به امام، بهر کس که مشاور بدارد بمانش این توائب پول
را بدرازیم بر حساب ما و نشان است. کسب و کار ما روشن است

بباید رسیدگی کنید ، دولت تصمیم گرفت رسیدگی
کند و همیشی را فرستادند بااضهان ، قبل از اینکه اینها
برادش می‌مانند کس وزارت کشور بماندند وزارت کار
وزارت اوقاف و حضور. آقایان کتم کسانی با که بااضهان
می‌فرستید آیا بفرآن کس بدیده‌مرد بااضهان ببطرفه
قدرت کتند ببطرفه قاضی‌مقدمی کتند و خانی را که ایزان بدهند
رفقت بااضهان بمانند هم بدیمانم که بودند و آنها را بدین
بده هفته‌ها ده روزمانند و کفی‌شان بااضهان بااضهان
خبره و مطلع بودند مهذباً با کارگران کارفرمایان نانوائی
تهران نامی گرفتند اطلاعاتی از نانوائی‌های تهران بدست آوردند
و رفتند به اضهان رسیدگی کرد و بد کتند به تهران
و گزارش دادند که نانوائی‌های اضهان شرمی کتند (مهندس
صائبی - از صنعت شرمی کتند پس باید بگویم بمانند پس
دولت صحیح گزارش نداده است و باینکه برای گزارش‌ها
نمانندگان اعزامی اهمیتی قائل نبوده‌اند وقتی نمانند
دولت بیک محلی رفت و رسیدگی کرد و گزارش داد آن
گزارش برای دولت ضحمت دارد دولت هم بزعم شما
یعنی وزیر اوقاف و دست‌وزیر گزارش صراحت دارد که نانوائیان
شرمی کتند پس این وظیفه دولت است که فکری برای
تامین حق بیمه کارگران خباز بشاید بدگفتند دراضهان
۷۰۰ بندگان نانوائی است چهارصد تا بیانشان زیاد است درش
و اینک (روحانی - راضن بنی هاشم) - ولی جناب
آقای روحانی وکیل‌مرد بفرمایند باینچه سازمان دکان‌نوائی
که هر کدام شش هفت و هشت و نود نفر نان خود دارند
مفروضه می‌کند بکارکنان و این بده بفرماید باینچه سازمان دکان‌نوائی
فرود کس باید بکارکنان نانوائی کارکنان است آمدن بتهران و
در این مجلس متحصن شد آقای رئیس مجلس و شما
نمانند کارنابوچه جواب میدید ، اگر بشنا گفت ک
آقای کاروبگر می‌می‌توانم بکنم ، بروم از کفی بکنم ، بروم
زدن بکنم ، کاروبگر می‌داید که بخین بدهید ، سرمایه‌های
می‌تواند با بدهید چه جوابی با خواهد داد ؟ بنابراین
حتی یک دکان نانوائی را نمیتواند ببیند (صحیح است)
گفتند خیلی خوب دکان نانوائی را می‌شود دست بسری
اینکه دراضهان اوجران شود ببالیه روی قیمت‌نشان یازند
بده متخلف کرده و کتم حاضر بشنیدند بکاروبگر قیمت
ندان بکشد (یکری از نمانندگان - در مورد بالا صحبت

بفرمودند البته وقتی که یک بشه‌وری شرمی کتند باید به
شرمی رسیدگی کرد و از طرفی هم بیمه‌کار کار اجرائی
و پرداخت کرده و این حرف و این اتفاق و صحیح است و الا
نبشود که با چشمان ما به بندهم و بگوئیم « بودر که
می‌اندازد و این تأثیری روی افراد ندارد (صحیح است)
برای اینکه هر فردی در سال دوسه جفت کتفی بیشتر
نمی‌خرد و سفا و دو تومان و سه تومان در زندگی او اثری
ندارد ولی روی نان هم که خوراضه طبقه دوم است معلوم
و مردم ناچارند روزی سرعمریه از این نان استفاده کنند
نبشود چیزی اضافه کرد (صحیح است) در زندگی مردم
مؤثر است ، در خواب را با بیاحتجاج عروه می‌مؤثر است
اگر چیزی به نان مردم اضافه شود روزی زندگی مؤثر
واقع میشود (صحیح است) بنابراین این کار فرمایان ناو
کار فرمای کتانی و کار فرمای کارخانه فرست است . اغلب این
نانواها هم که جواز بخت ندارند برای آنها اجرائیه
صادر کرده‌اند و از همین‌ها می‌خواهند پول بگیرند ،
آقای بک‌کسی که هنوز اجازه کسب باو نداده‌اند چگونه
می‌خواهند از حق بیمه بگیرند . چطور عدالت حکم
می‌کند باید بوضع کسب و عایدی نانوا رسیدگی بشود و
سریحاً عرض میکنم اگر بدخل و خرج نانوا رسیدگی
نشود و الا بچار پولی از او سزا شود به نان اجتماع طبقه اورد
مشغول می‌گردد این بلا مطرح بود بدینده کمیشنی‌های داد
می‌خواهند از حق آن کمسیون بدهد ببعوت کتند که
لائق پیام در آن کمسیون راجع به پیشنهاد موضع بدهم
بنده این پیشنهاد را داده‌م «قبصر - سازمان بیمه‌های
اجتماعی مکه : است کارکنان زمین و دریا هم بیمه بورد
و هزینه صاحبان نانوائی بوسله کمسیون می‌گردد
نمانندگان : وزارت کار و سوزان کشور - وزارت دارائی و
نمانندگان سنگدکلی خبازان و بک نفر از مشغدن هر
محل رسیدگی نموده و پس از روشن شدن میزان درآمد
سهم بیمه را تعیین و دریاقت دادنه و قشر یک دکانی عایدی
ندارد شاسر بیمه کارکنان بدیس کرد و از طرفی کمسیون استمول
اینکه با عایدی را از طرفی کمسیون استمول
کرد بنده راجع باین موضوع با جناب آقای منصور
سجبت کردم و واقف ایشان بکسب و اجتنابی و اساسی دادند

فرمودند البته وقتی که یک بشه‌وری شرمی کتند باید به
شرمی رسیدگی کرد و از طرفی هم بیمه‌کار کار اجرائی
و پرداخت کرده و این حرف و این اتفاق و صحیح است و الا
نبشود که با چشمان ما به بندهم و بگوئیم « بودر که
می‌اندازد و این تأثیری روی افراد ندارد (صحیح است)
برای اینکه هر فردی در سال دوسه جفت کتفی بیشتر
نمی‌خرد و سفا و دو تومان و سه تومان در زندگی او اثری
ندارد ولی روی نان هم که خوراضه طبقه دوم است معلوم
و مردم ناچارند روزی سرعمریه از این نان استفاده کنند
نبشود چیزی اضافه کرد (صحیح است) در زندگی مردم
مؤثر است ، در خواب را با بیاحتجاج عروه می‌مؤثر است
اگر چیزی به نان مردم اضافه شود روزی زندگی مؤثر
واقع میشود (صحیح است) بنابراین این کار فرمایان ناو
کار فرمای کتانی و کار فرمای کارخانه فرست است . اغلب این
نانواها هم که جواز بخت ندارند برای آنها اجرائیه
صادر کرده‌اند و از همین‌ها می‌خواهند پول بگیرند ،
آقای بک‌کسی که هنوز اجازه کسب باو نداده‌اند چگونه
می‌خواهند از حق بیمه بگیرند . چطور عدالت حکم
می‌کند باید بوضع کسب و عایدی نانوا رسیدگی بشود و
سریحاً عرض میکنم اگر بدخل و خرج نانوا رسیدگی
نشود و الا بچار پولی از او سزا شود به نان اجتماع طبقه اورد
مشغول می‌گردد این بلا مطرح بود بدینده کمیشنی‌های داد
می‌خواهند از حق آن کمسیون بدهد ببعوت کتند که
لائق پیام در آن کمسیون راجع به پیشنهاد موضع بدهم
بنده این پیشنهاد را داده‌م «قبصر - سازمان بیمه‌های
اجتماعی مکه : است کارکنان زمین و دریا هم بیمه بورد
و هزینه صاحبان نانوائی بوسله کمسیون می‌گردد
نمانندگان : وزارت کار و سوزان کشور - وزارت دارائی و
نمانندگان سنگدکلی خبازان و بک نفر از مشغدن هر
محل رسیدگی نموده و پس از روشن شدن میزان درآمد
سهم بیمه را تعیین و دریاقت دادنه و قشر یک دکانی عایدی
ندارد شاسر بیمه کارکنان بدیس کرد و از طرفی کمسیون استمول
اینکه با عایدی را از طرفی کمسیون استمول
کرد بنده راجع باین موضوع با جناب آقای منصور
سجبت کردم و واقف ایشان بکسب و اجتنابی و اساسی دادند

فرمودند البته وقتی که یک بشه‌وری شرمی کتند باید به
شرمی رسیدگی کرد و از طرفی هم بیمه‌کار کار اجرائی
و پرداخت کرده و این حرف و این اتفاق و صحیح است و الا
نبشود که با چشمان ما به بندهم و بگوئیم « بودر که
می‌اندازد و این تأثیری روی افراد ندارد (صحیح است)
برای اینکه هر فردی در سال دوسه جفت کتفی بیشتر
نمی‌خرد و سفا و دو تومان و سه تومان در زندگی او اثری
ندارد ولی روی نان هم که خوراضه طبقه دوم است معلوم
و مردم ناچارند روزی سرعمریه از این نان استفاده کنند
نبشود چیزی اضافه کرد (صحیح است) در زندگی مردم
مؤثر است ، در خواب را با بیاحتجاج عروه می‌مؤثر است
اگر چیزی به نان مردم اضافه شود روزی زندگی مؤثر
واقع میشود (صحیح است) بنابراین این کار فرمایان ناو
کار فرمای کتانی و کار فرمای کارخانه فرست است . اغلب این
نانواها هم که جواز بخت ندارند برای آنها اجرائیه
صادر کرده‌اند و از همین‌ها می‌خواهند پول بگیرند ،
آقای بک‌کسی که هنوز اجازه کسب باو نداده‌اند چگونه
می‌خواهند از حق بیمه بگیرند . چطور عدالت حکم
می‌کند باید بوضع کسب و عایدی نانوا رسیدگی بشود و
سریحاً عرض میکنم اگر بدخل و خرج نانوا رسیدگی
نشود و الا بچار پولی از او سزا شود به نان اجتماع طبقه اورد
مشغول می‌گردد این بلا مطرح بود بدینده کمیشنی‌های داد
می‌خواهند از حق آن کمسیون بدهد ببعوت کتند که
لائق پیام در آن کمسیون راجع به پیشنهاد موضع بدهم
بنده این پیشنهاد را داده‌م «قبصر - سازمان بیمه‌های
اجتماعی مکه : است کارکنان زمین و دریا هم بیمه بورد
و هزینه صاحبان نانوائی بوسله کمسیون می‌گردد
نمانندگان : وزارت کار و سوزان کشور - وزارت دارائی و
نمانندگان سنگدکلی خبازان و بک نفر از مشغدن هر
محل رسیدگی نموده و پس از روشن شدن میزان درآمد
سهم بیمه را تعیین و دریاقت دادنه و قشر یک دکانی عایدی
ندارد شاسر بیمه کارکنان بدیس کرد و از طرفی کمسیون استمول
اینکه با عایدی را از طرفی کمسیون استمول
کرد بنده راجع باین موضوع با جناب آقای منصور
سجبت کردم و واقف ایشان بکسب و اجتنابی و اساسی دادند

بیست‌و هجدهمین جلسه روز دوشنبه هفدهم فروردین ۱۳۰۲

رئیس - آقای سیفی .

سیفی - سازمان بیمه‌های اجتماعی بکستگامی
است در مسکلت که از نظر وضع اجتماعی این مسکلت
مؤثر است خبازان پس لاریعی که مربوط به قانون بیمه‌های
اجتماعی است و اینجا می‌آید بنده توجه کرده و باید دقیق
شد که واقف آنجا بود اجرا شدن قانون بیمه‌های اجتماعی
با عکس آن چه عکس‌المدبا بلیا خوبی دوشخ مسکلت ما
دارد و موضوعاتی که جناب آقای معاون وزارت کار فرمودند
و همیشه استدلال ایشان برای ملاحظه شدی بمتشکر میکنم
ولی بنده سؤال سخو شورای عالی سازمان بیمه‌های
اجتماعی است چه چهارده سال و خردی ای است که سازمان
بیمه‌های اجتماعی بومده آمده و تا قبل این را می‌خواست
حضور جناب آقای شمشیرچی جواز داشتی روستا عرض بکنم
چندین باره استانی که آقایان مورد نظرشان هست از
طرف سازمان بیمه‌های اجتماعی اجرائیه صادر شده بعد
هم متوقفند و کار کارهای این امشاف استاده کرده‌اند
از پول سایر کارگرها می‌کوی تفاوت بین سازمان بیمه‌های
اجتماعی بکستگان و وزارت کار و سوزان کشور - وزارت دارائی و
نمانندگان سنگدکلی خبازان و بک نفر از مشغدن هر
محل رسیدگی نموده و پس از روشن شدن میزان درآمد
سهم بیمه را تعیین و دریاقت دادنه و قشر یک دکانی عایدی
ندارد شاسر بیمه کارکنان بدیس کرد و از طرفی کمسیون استمول
اینکه با عایدی را از طرفی کمسیون استمول
کرد بنده راجع باین موضوع با جناب آقای منصور
سجبت کردم و واقف ایشان بکسب و اجتنابی و اساسی دادند

آبچه که برای بنده آقای روستا دولت امنیت است مصالح کل مملکت است (احسنت) حساب و بود هفت و اسب و حرفها را نیست اینکه بنده عرض میکنم در حضور معاون مترجم ایرت کار بر من میکنم خود آقای روستا که تشریف باریک میداند تا ناچار دوازده برای حق بیمه ای که با ناچار باید بقیه سازمان نامه اجتنابی بدهکار بود و اجزای بارشده آمده اند بتمامه نوشته اند به ناچار مترجم همایون به دولت و تمام دستگامهای این مملکت نتیجه این شده که گفته اند آن مبلغ را بدهند و نداده اند بعد آمده اند توافق کرده اند که مثلا «توزان تومان بدهند از قلات تاریخ بعد از روز تومانی دوازده باره به ابله اجرائیه صادر شده» بلکه بنده میگویم بامدادک عرض میکنم چون آقای سائب هم عساکر بنده بودند و بدون دلیل عرض نمیکنم بیست مرتبه از توافق کرده اند که حق بیمه سازمان بیمه های اجتنابی بدهند و نداده و متوسل شده اند و این دو آن روزشان هم چریده این راهم باید بگویم تا ناچار زور اپنها به کارگر چریده باسن لیدرید تومان آگس توافق شده در قفاندند و تومان را کرده اند و تومان که بدهند و نداده اند ما در شورای عالی دولت پیوسته نمایندگان صف خیز نمایندگان طرف خیاط آمده اند و این درجه بندیها با طرف سازمان بیمه های اجتنابی و نمایندگان منصف بمل آمده آمدند شوری عالی سازمان بیمه های اجتنابی هم تصویب کرده و اما ما متفق هستیم یک مؤسسه چون نمیتواند الاں جوا بگوید همه اسناد این مملکت باشد و بتواند در یک موقه همه را بیمه بکند این را ما عقلمان می رسد ولی سازمان بیمه های اجتنابی هم من بخوام دفاع کوهنوی آکر یک کار کارهای را شناخته طبق قانون بیمه های اجتنابی که این باسنی کارگر حاشیا بیمه شونی روی دایلی و روی یک منصف بود و همینطور هوای توده برای اینکه طبق بنده کرده اند و تشخیص داده اند که چه کار گاهی چه سندی حد معینش چیست آکر از حد معینش تجاوز کرد باید بیمه بشود هوای توده روی منطبق بود برای اینکه آکر کارگر یکساز شود دولت دستگام وزارت کار و سازمانهای های اجتنابی روی حسن نیت باطنیه کارگر با کارمند موافق بوداند بنده هم چون همیشه طرفدار کارگر بودم و هستم میبدهم به این آقای منصف عرض کنم که آکر

فرمانند آکر بعد از مطالعه آمدید و اینجا دفاع کردید از این کار فرماها بنده هر چه که شما بخواهید میدهم ولی من شرم دارم بکنی است (متممندی - منتمندی) - منتمندی - منتمندی - اما آن دولت برای نان روزی ده هزار تومان یا ۸۰ میلیون تومان ضرر نمیدهد (سائید) - سالی به میلیون تومان) برای ده مردم (متمندی - برای مردم تهران است) (بالاخالو - این ضرر داریای تهران میزد) (مهمند - سالی - دولت روزی بیست تنت کندم به همدان میدهد) -

رئیس - اجازه بفرماید صحبت کنند.

سبغی - اجازه بفرماید هلمت های موقف شدند که از نصب خارج شده و دولت حقیقت رفتند این دولت که می آید صد میلیون تومان با حال کندم از خارج خریدم فقط برای راه درآمد است (صحیح است) من تا ناوی اصفهان رامیکوم میخوام بگویم این ناوی تهران را دولت که بهتر کم می کند نان را هزار بار خرید مردم میهد دولت مجبور شده کنته است تا حق بیمه مردم پرداخت اداره که غله سهمیه نمیدهد میبخواهد من دست شندازانگید ااره بشما نشان بدهم ناوای که اموال غیر منقول از ۵۰ میلیون تومان بیشتر است یا این غیر از پولی است که نافی که بمن و شما فروخته بدست آورده (متمندی - در اجازت بفرماید در صورتی من متفقم که الاں نمودن و با بازنده ربال و شازنده ربال میخورم و اما می بینید حق بیمه ای که برای کارگر که خیرترین شده دهر کارگزارانسه شاهن است جناب آقای متمندی این محاسبه ای که شده توافق شده نمایندگان خیرانی کار بیمه کارگر مگر می که باید سالم باشد و بتواند خیرزند برای هر کیلوان سدهای حساب شده تصدیق میفرماید که این مبلغ هیچ جزئی ندارد من تقاضای تمام از آقای متمندی (صحیح است) توافق شده در احترام نمایندگان کارگزاران هستند (صحیح است) این را عرضی کنم خودم نمایندگی میدهم به آقای متمندی بروند بر وند سازمان بیمه های اجتنابی اصفهان را بین من بین میخوام اسم بر میورد آکر آوردن در دست نیست من بارها کارگران میبارف برشرف بواجناد خود تشکر کردم آنها هم که بوظیفه قانونی خودشان عمل نکردند از اخذ خواست نام آبراهم حدایت بکنند تشریف بر نبرند و نه سازمان بیمه های اجتنابی اصفهان را املاحه

رئیس - پیشنهاد نمیشود داد.

سبغی - بسیار خوب دیگر عرضی ندارم.

رئیس - نود دیگر نت سباده ۵ سنت ؟ (نظاری نشاند) سباده ۵ و تبره آن رای میکیرسم خانما و آقایان که موافقت خواست میکنم بفرماید (نکت) آکر متمندی خوب شد در کلمات آخره منظری است ؟ (متمندی بفرماید)

متمندی - ۱۰ ، ۱۰ ، ۱۰ ، ۱۰ ، ۱۰ ، اولی نفری بود در اصفهان که دنبال بیمه کردن کارگران ایران باشند شدم اصدای از نمایندگان - پایه گذار بیمه کارگران ایران نظر ایلمترت همایون شاهنشاه بودند) (حفتاس - ما

هر چه داریم از شاهنشاه مملکت داریم ما سرباز اپنان (هستیم) البته همه سرباز اپنان هستیم همه سرباز شاهنشاه هستیم و درصفت هستند که ایران یکی یکی کارگران گریخته اند و یکی کارگران ناوای که در اطاعت زندگی میکنند پول کارفرماها) (بکنفر از نمایندگان - متأسفانه نیستند) (متمندی - منتمندی - منتمندی - منتمندی - اما از اصفهان ضرری که میکنند حسابش را نکنند و میباشونند) (دمودر کارگزاران اصفهان آمده اند و بدولت مرتجع کرده کشتند از دو کار یک کار بکنند یا همین شرطی را که در بازه ناوهای تهران قائلند در بارنامه اجرا کنید یا اینکه حساب ما رسیدگی کنید کارفرمای ناوای اصفهان کشتند همین جناب آقای دکتر بگانه هم تشریف داشتند (صحیح است) کشتند به ناوهای تهران سهمیه کتند میبندند و از روی سهمیه کارگران را در میدارند بایاید بسا هم همین سهمیه را بدهید آکر از اسناد اصفهان کیسوی در اصفهان مر کبازار نمایندگان ادارات غفلت سازمان بیمه های اجتنابی - شهردار وزیرت دارایی و شهریاران اداره کار تشکیل دادند و رسیدگی میبشهاد کردند این دولت که روزی مدتی کتند مصرف اصفهان است این کتند را مثل تهران بناوهای اصفهان بدهید تا مثل کارخان اصفهان حل بشود یک مملکت و دوجور قانون که نمیشود چه دلید به ناوای اصفهان نمیدهد - چرا به ناوای قوچان نمیدهد؟ (دکتر متمندی - این قانون نیست قانون نیست یا زید بر سیریدجرا با ناوای تهران سهمیه کتند میبندنولی به ناوای اصفهان نمیدهند (سبغی - همین دلیل حق بیمه کارگران اصفهان کمتر از حق بیمه کارگران تهران است) کتند نمایند همان سهمیه ای که به ناوای تهران میدهند به ناوای اصفهان هم بدهید زیرا در اصفهان بیشتر از سه ماه کتند نیست و باید کسی آنرا را زحمت از راههای روز بخردند و بیایوند به اصفهان این را رسیدگی کنید ولی متأسفانه دولت دولت کتند سهمیه بپتان نمیدهد - مأود میفرست رسیدگی میکنند فرستاد رسیدگی کردند و گزارش دادند ضرر رسیدگی این گزارش را هم بریزید گذاشتند بنده میباید با این مردصدا هر حق و به نتیجه

نمیرسد حالا هم هر چه داد برزند میگردند اینطور نیست بنده میگویم همین شرطی را که در باره انانوی طهران اجرا میکنند درباره انانوی اصفهان هم اجرا کنیم سهم همه را هم بگیریم دلایل این کجایش غلط است کجایش نامسج است؟ کسی میگوید نه کارگر خیزایم به خودت و (اسفی) ۶۵ هزار تن کند دولت باصفهان داده) این کمک هم مربوط به تمام ایران است این کسی را که آنجا صاف به شما دادند این کندم برای تمام ایران خوریدری شدن این مربوط به تمام ایران است ما دروی کمبود کندم اصفهان و همه کارگران و عدم توانایی حق بیمه کارفرما صحبت میکنیم سند ما هم گزارش دولت است اگر بهر گزینش بفرزنده نمایند کاند دولت وقتند به تمام اصفهان و کارخانه دادند که انانوی اصفهانی ضرر می کشد شما این ضرر را ندادیم می گیرید و می گوئید ما به این چیزها کوش می ندهیم مایول را می میخواستیم و بازویان پول را از شما میگیریم (روحانی - روحانی) چنین چیزی نیست) باید به واقعیت توجه کرد آنچه تیمه صلح است کشور و اجتماع است اقدام نمود بنده دیگر عرضی ندارم.

رئیس - آقای قزاقی بفرمایند.

قزاقی - خیلی متأسف هستم در دریای امروز که تمام افراد میبهند و مستحق بیکاری دارند اینجا وقتی موضوع بیمه بلد غده کار مطرح است موضوعات مختلفی پیش می آید بهمت اینکه لافان شهران ضرر می دهد باید میبندد سهمی مملکت ما جزئی از خاک دنیا است و نمیخواهد دولت خودی حصار چین بکشد بگوید ما بادینای خارج هیچگونه ارتباطی نداریم در دریای خلیج هم هم افراد بیمه هستند و تأمینانی دارند سازمانهای خلیج دارند مستحق بیکاری دارند در مملکت ما مطلقاً فقط کارگر هستند که از بیمه استفاده میکنند و اخیراً هم حسابداران علیحضرت مایول باشاهاشاهی درباره کاروازان هم دارند مطالبه میکنند که آنهاهم بیمه شوند (انشارالله) بر همه کارگران مملکت است که انشارالله در آینده مزدبگیر نام افراد مملکت بیمه شوند ما هم که نمایندگان ملت هستیم و در این محفل مقدس جیب خدمتایم باید این فکر را تأمین و تقویت کنیم روزی تمام افراد حرفه باشند و تمام افراد بیمه باشند منظور و

اینست که طبق این لایحه که ملاحظه میفرمائید کشتند ۱۰۰۰ تومان بابت چند سال کشتند بعد از آنهم در ۷۴ قط و این همان چند سال اول جزوی است که میگویند یعنی یک نانوای بابت هزار و پانصد تومان یعنی کشتنشان نباید در ۷۴ قط که هر قطش تقریباً ۹۱۷ تومان میشود و برادران بالا کار جنبائی میفرمائید که یک نانوائی قدرت توانائی پرداخت ۲۶ تومان و برابران را درآمده ندارد این برای بنده قابل توجه نیست و نمیتوانم قبول کنم (صحیح است) (متمندی - مربوط به خیزان اصفهان و عدم توانائی آنها است) بنده انتظار داشتم جنبائی هم مومنی که این لایحه اینجنا مطرح میشد همانطوریکه جناب آقای درویش آمدند و از دولت تکسر کردند که یک یا چنین لایحه ای را آورده مطرح کرده جنبائی هم که از ناوانهای مختلف بود کارفرمایانشان طرفدار میکنند حق این بود که مثل ایشان در دولت مطرح این لایحه در مجلس شورای ملی تکسر میفرمودند (متمندی - برای عدم درج این لایحه در دستور کار بنده و تطبیق و امیدان (صحیح است) یک پیشنهادی داده بودید فرمودید که چرا در کمیسیون مطرح نشده بنسند چون کار کوچک کمیسیون کار خیلی خوبست حورتانان توضیح بدهم که جنبائی پیشنهاد فرموده بودید ، سازمان بیمه های اجتماعی مملکت است قبل از اینکه حق بیمه را مطالبه کند بیایان و به موضوع نرخ نان رسیدگی کند و نرخ و ضرر کار فرما اینرا خواستم حورتانان عرض کنم که نه ارتباطی با جنبائی نه ارتباطی با این لایحه و نه ارتباطی به وظایف وزارت کار و بیمه های اجتماعی دارد چون این لایحه موضوع بیمه کارگران را مطرح کرده موضوع نرخ نان اصلاحی مطرح بود و در صلاحیت کمیسیون کار نیست صلاحیت وزارت کار و بیمه های اجتماعی هم نیست موضوع نرخ نان باید وزارت کشور و دستگاہهای تابعه و اداره کار غنائوزارت دارائی باشند بنسند میگویند که نرخ نان فرود میکند نان کجایش ارتباطی با وظایف وزارت کار نیست این نامه داخل مجلس شورای ملی شرح است و لایحه ای که اینجنا مطرح است نداشتن این مطلب بود که از جنبائی دعوت کرد کمیسیون تشریف یازرد و لایحه کمیسیون مدرد محازان نفاضا

میکردند تشریف یابورید و توضیحاتی که دارید بفرمایند بنده میخواستم از جنبائی و از سایر همکاران محترم تقاضای کنم یا اینکه این لایحه به صلاح کارگران کشور است و در صلحت کارفرمایان هم هست با این لایحه رأی مثبت بدهند به آنکالی که کدو کشتند به خود خانه بدهند جمعاً از اینها بگذران (زای) (زای) دارد

متمندی - بنده انتظار ناامانه ای دارم.

رئیس - بر طبق کدام داد از نظامنامه انتظار دارید؟

متمندی - عرضی بنده را تعریف کردند.

رئیس - مطالب شما بطریقی که این لایحه نداشت.

متمندی - آقای رئیس ایشان مطلب را تعریف کردند گفتند پیشنهادی را هم به نرخ داد باید در صورتیکه چنین چیزی صحیح نیست و خلاف واقع گفتند.

رئیس - لایحه را می میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهی می کنند می قیام بفرمائید (کتر برخاستند) تصویب شد برای تصویب بجلسا شنا فرستاده میشود.

۴ - اخت را برای نهائی و تصویب لایحه قانونی راجع به تحصیل دیوست میسیون دلار اعتبار از آمریکه تهیه تقویت نیروی دفاعی کشور و ابلاغ بیلوت

رئیس - لایحه درست میلوون دلار تحصیل اعتبار از مجلس سایر کتفتملاقات میشود که نسبت به آن بورفه رأی بگیریم.

(زیر خبر خوانده شد)

لایحه قانونی راجع به اجازه تحصیل دیوست میلوون دلار اعتبار جهت تقویت نیروی دفاعی کشور.

ماده واحده - بنظورت تقویت نیروی دفاعی کشور بیلوت اجازه داده میشود به تناسب احتیاجات ضرورتاً بجزای طرفی خدمت نسیانال تا مبلغ دیوست میلوون دلار اعتبار با حداکثر پنج مرتبه در سه مدت ده سال با تأمین دولت ایالات متحده آمریکا از بانکهای آمریکا تحصیل نماید و قراردادهای مربوطه را امضا بموقع اجرا بگذارد مصرف

اعضایارت مزبور مشمول آئین نامه معاملات دولتی قانون محاسبات عمومی پنجاه همدوم.

وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون است.

لابه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه روز شنبه ۲۷ آبان ماه ۱۳۲۳ شمسی به تصویب مجلس سنای رسید.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریقاغای
 رئیس - آقای مهندس بهبودی

دکتر مهندس بهبودی - دومروز این لایحه بنده شرایطی دارم بفرمایید بعد از رای عرض کنم.

رئیس - نسبت به این لایحه باورده اخذ می شود. (اسامی امضا کنندگان را ترتیب آبی وسیله منشی اعلام و در جدول نطق اخبار رای بعمل آمد)

مهندس کامانگر - مهندس ریاحی - خواجهاغوی
 روحانی - دکتر شفیق امین - دکتر عدل طباطبائی - بوهری

مهندس علی پور - مهندس بهبودی - دکتر زمانی - موسوی
 ماکوئی - مهندس ریاحی - دکتر المونی - دکتر امامی خویی

دکتر بزردان پناه - دکتر ضیائی - دکتر مستوفی زوری -
 مافی - بانو دکتر دولتشاهی - بانو اشباح سیمی - بانو

چهاربانی - مهندس سائی - دواچولو - امیر احمدی -
 صاحب باغشیشه - حق ششای - مهندس کیا -

مهندس والا سیفی - مطلقو نائینی - بالا خالو -
 یاننده - تیری - مظفر - بهادری - دکتر فرکرولو -

دکتر اعتمادی - ساکیتیان - دکتر حشمت خلیلی - بانو
 دکتر بارزای - توسلی - سکرانی - مهندس جلالی - مهندس

مجهدی - موسوی - دکتر سعید - روستا - دکتر هنوردی
 دکتر کبانی - مهندس مهندس اسد مسیح - ریگی - یزدی

محمد حسن دامنلوئی - باژانژاد نیکان - میرادسار ابراهیمی
 ذبیحی سلطان احمدی - دکتر گزاده - یزدن - طباطبائی -

شفیعی پور کرمانی - مبارکی - نوربیتش - کامالوندنام
 مروغ - دکتر موثقی - دکتر مهندس زاده - مهندس برومند

دکتر مردان - دکتر روستائی - میرهادی - اقلایی -
 سرتیب پور - دکتر صاحب قلم - دکتر حبیبی - امینی

خرامی - رسول یوزیری - حادقی - ملک زاده آلمسی -
 میراضل - نارویی - بدر صالحیان - جهانشاهی - خانی -

علی مرادی - حکمت پوری - اولیاء - کلاتر حشمتی -
 طالبزاده دوسری - فولادوند - دکتر وحیدبایا مهندس

عدلی - سعید وزیری - احتشامی - مهندس اخوان -

سرلشکر نکوناد - سرلشکر کزایی - دکتر سعید حکمت
 رامبد - کورس - مهندس مینبی زاده - کشفی - آموزگار
 یوزادی - قلم مرادی - مجد - جهانگیری - قهرمی -
 زهناخور درانجانی - کیهان بهائی - دکتر اسدی - دکتر
 سامی - راجائی - دکتر صالحی - کیزی -
 اباخانی - تبریزی - مجیدمحمسی - تهرانی - مهندس مالک -
 مهندس جلالی - وحید حبیبی - مهندس زنجانی -
 دکتر قنایی زدی - زند -

(آراء مأخوذه شماره شد نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)
 آراء موافق ۱۳۱ رأی

رئیس - لایحه با ۱۳۱ رأی موافق از ۱۳۱ نفر عده حاضر در جلسه تصویب رسید بولک ابلاغ میشود امبارک (است)

موافقین: بانو دکتر دولتشاهی - دکتر ضیائی - بوهری -
 دکتر شفیق امین - دکتر اعتمادی - دکتر عدل طباطبائی -

مهندس عبدالقادر پاشی - رامبد - محسنی - مهندس سائی -
 مهندس کامانگر - هتانب - دواچولو - مهندس مهندس

دکتر رضائی - سرلشکر نکوناد - مهندس کیا -
 مهندس جلالی نوری - روحانی - مطلقو نائینی - باغشیشه

دکتر فرخ یوزبازی - لثمی - دکتر زارم - مهندس آغلو -
 دکتر سعید - قهرمی - میرهادی - نوربیتش - راجائی -

ارستجانی - توسلی - مهندس اسدی - سمیع - بهادری -
 سکرانی - مقبول تهرانی - اباخانی - مهندس عدلی - دکتر

حکمت - موسوی - کیزی - دکتر سارمیر ادیغمانی - کیهان
 دکتر هنوردی - تیری - تیری - دکتر اسدی -

جهانگیری - بانو اشباح سیمی - دکتر بزردان پناه - دکتر
 مستوفی زوری - مافی - موسوی ماکوئی - دکتر امامی

خوئی - مهندس خواجهاغوی - مهندس ریاحی - بانو
 چهاربانی - حیدرصدایی - صاحب سیمی - بالا خالو - تیری -

ساکیتیان - دکتر فرکرولو - یاننده - مبارکی - لوفی -
 موسوی - غلام نیکان - محدث زاده - یزدکی -

دکتر خطیبی - ریگی - دکتر مهندس زاده - دکتر صاحب قلم -
 دکتر مردانی - مهندس بهبودی - مهندس برومند - سرتیب

میرهادی - میراضل - میراحمدی - خانی -
 وزیری - مهندس اخوان - مهندس زنجانی - حادقی -

حشمتی - کلاتر حشمتی - جهانشاهی - اولیاء - حکمتی - زدی -

دکتر کیهانی - بدر صالحیان - ساطقی - قلمی -
 امام مروغ - فولادوند - علی مرادی - کشفی - آموزگار
 خوئی - دکتر قنایی زدی - روستا - مهندس جلالی -
 نارویی - کامالوند - ذبیحی سلطان احمدی - یزدن - شفیق
 پور کرمانی - دکتر موثقی - ابراهیمی - باکدات - آموزگار -
 زند - سرلشکر خانی - دکتر صالحی - طالب زدی -
 یوزیری - دکتر وحیدبائی - احتشامی - دکتر مهندس

بهدوی - سکروی - مظفر - مللثزاده آلمی - مهندس مالک -
 مهندس وولا - دکتر زمانی - دکتر المونی - دکتر عدل -
 قسم پور - کشفی - یوزادی - حق ششای - امیر احمدی -

قسم مرادی
رئیس - آقای مهندس بهبودی بفرماید.

دکتر مهندس بهبودی - آراء شد درصدم موافق

که بلائحه اعتبار بدست می آید و دلار برای تقویت افکار
 مجلس شورای ملی یعنی نمایندگی حقیقی و واقعی افکار

اجتماعی که در واحد جغرافیائی ایران نژادگی میکند
 دامن او ادا کرد که چند لحظه ای مزاح مسلمانان را چندان

کردم در شان حکومت دموکراسی است که نمایندگان
 مختلف ملت در نظارت بر قوه مجریه و قضائیه در راه

رسیدن بهدقی که جز مساوت و عظمت ایران و
 ایرانی نیست سلبه های مختلف و نظیر نیاگون باگون

داشته باشد که غیر از این بوجه نامش را حکومت
 مشروطه پارلمانی نمیگفتند و این حالت مقدس یوزبود

نیز مدتی و از روی نداشت که می توان آزادی بر ایرانیان
 بهدقی مقدس خود حتی از جان خود نگذرد حکومت

مشروطه در عهدشاهنشاهی اعظمشتر حدایب محمد رسا
 شاه پهلوی به باوج حدت خود رسیده است که وجود این

احمدی با نمایندگان واقعی از هر طبقه و رسته و صنعتی و
 وجود احزاب بهترین نمودار این میباشد لازمه هر پارلمانی

در هر مملکت آزادی آن است که عددای طرفدار اولوت و
 عده دیگر متفق آن دولت باشد تا مشروطه قوام یابد و

این دوسته را معمولان با اکثریت و اقلیت نام میگویند
 و هیچکدام از این دوسته که عقیده دارم در شایسته زمین

دوستی رجحانی بر دیگری ندارد چه همه ایرانیان
 برستو زمین دوست میباشند و عقیده ای جز ایند که هر خیر

و صلاح مردم و مملکت میباشند انجام دهند اگر گزیند

خدای ناکرده عده قبلی از نمایندگان در مظان این
 خدمت بودند که کمعاف خصمی را بر مبالغه اجتماع ترجیح
 میدهد چه سر بلندند و نهانند و مردانی که در این مجلس
 اجتماع کرده اند که همه متفق الفولند که هیچک
 جز خدمت شاه و شاهنشاه و مجلس و عقیده ای

برای خود نمیباشند (صحیح است) و آنجا پیامند
 و نه آنجا میگردند و همه میخواهند صداقت خود را در

خدمتگزاری نشان دهند (احسن) یکی دیگر از اظهار
 این دوده قانونگذاری آست که دولت متکی باین امر است و

عظیم حزبی و برگرزیده از یک حزب با یک مرامت
 یا بدولتی موزونی میباشند و اقلیت متشکل مجلس متفکر است

مدون (صحیح است) اما بدیهی است عددای از آزادان مردان
 نیز در این مجلس مقدس وجود دارند که با بملت نهدانی

که در حزب سومی دارند یا بملت آنکه میخواهند آزادان
 فکر کنند بجهال و ابستی خود را بهیچیک از این دو

صنعت اعلام کرده اند و عددای از آنان متشابه بگروه
 اکثریت و عده دیگر شاک متقابل بگروه اقلیت میباشند

بنابر آنچه که عرض شد اکثریت تعالی مجلس بعنت حزبی
 بودن بملت تمامی که در حزب و در فرقا کسیون

خود با افراد قوه مجریه دارند بملت عهتسگی که
 برارنامه آنان میرساند بوجود آورده است و

آنچه که در ملاحظ طرح میکنند اختشتر و عاقلترند و این
 آشنائی و عاقل بودن خود را دلیل بر آشنائی و اطلاع

بقیه مملکتان نیز بر غیر حزبی خود میدانند و بدین دلیل کسی
 نمیکند که بقیده بقضایان را ارشاد نمایند (احسن عرض

کردم) اکثریت اقلیت متشکل در حزب خود را میفرماید
 تشکیل شده است که معتقد بر ارنامه خود میباشند

چه عیوست است که میخواهند در افکار عمومی مجلس
 شورای ملی مصلحت کنند متشکل حزبی که میخواهند

غرض روزی نمایندند و از آنه کوهی سازند آن قسمت از
 برارنامه این دو جمع که مربوط بسیاست خارجی و

روابط خارجیان دروغ بفرماید تأییدیه و تیری و دقتی
 کبود است عقلمند نمایندند آنجا خواهند بفرماید کسی

در این واحد جغرافیائی که ناسم ایران است زندگی
 میکند خود را ایرانی میدانند در بالا برن عظمت و قدرت

ارزش و در مورد صلح خارجی متفق الفولند (صحیح است)

من با اجازه همکاران از پشت این تریبون مقدس بدینا اعلام می‌کنم که برای حفظ حدود و تقویر مملکت ایران با لایبرون بی‌طرفی، منقوی و بی‌طرفی مادی ارزش و برابری اعتبار تریوری دفاغی مملکت ایرانی در هر لباسی که باشد هر دین و آیینی که داشته باشد از هستی خود و ایزان خود خواهد گذشت (صحیح است) و در این مورد خود را ایمن چهار، چوب گنکات و الفاظ نمیکند. او میداند که دنیا دینا باید با بشر زندگی کند و ایمان دارد کسی که به جبری اولاد دوست دارد شرافت اولاد حفظ خواهد کرد چون این افتخار را دارد بگذرد و یک جان آنچه که باید در راه تقویت تریوری دفاغی و آنچه که وابسته به آن است ایجاد نماید انجام میدهد و بهترین دلیل آن آراه صد در صد بوده است. این مجلس ملی بر این لایحه دولت رأی داده است (احسن) من اینجا تا نگریز بدو که جمله هست اگر راهزنان و آشوبگران بین المللی تصور کرده اند می‌توانند با تقویت مالی مغربین و خائنین و جاسوسان ثابت سیاسی است مملکت ۱ بر هم زنده و کشتن و کشتن و جناب آدم کشی که در سایر ممالک نواسته‌اند ایجاد کنند ایجاد نمایند اثبته کرده اند آنان نیت ندارند که سابقه دو هزار و یازده سال حکومت شاهنشاهی در این مملکت روشن بینی و یکایک و فراسات شاهنشاهی با پاسخ کوچکتری بی‌ظنی در این مملکت میباید است اگر چند سیاهی عمده بی‌ظنی نواسته بودند نظم این مملکت را مغفل سازند تا کسی لایق بی‌طرفی نگذاری این دولت بوده ولی از برای مملکت سلطنت این درستی است بغافلان بی‌ظلی منتقل شد است و بی‌مدلتی و بی‌ظنی و جاسوسی و امری که شرافت ایرانی استی و دارد مثل کایتولایسون در این مملکت دیگر تجدید نتواند شد (صحیح است) (احسن) در پایان بر این نامچارم که عالی گتم اول از تریوری محترم دولت که در بین فرمایند خود از شتون بنیم اسم بردن و آفتاب ز گروهی شناخته شده نامیدند باین جمله ایشان مترشح زرا ایرانی هیچگاه بدینترفقی سیاست خارجی کسی نمیکند (صحیح است) بنسای بر این اگر کلانگتری کسی اجتناب هستند مانند کلیه اجتماعات ایشان ایرانی هستند و نمیتوان با نام شتون بنیم داد بلکه خائن و بی‌ظنی و جاسوس میباشند (صحیح است، احسن) و قوانین موجود

نیتند ولیافت آرا دارند که حتی صادر اینجاد بر دشمنان همیشه تکلیف (صحیح است) (آفرین) مجلس شورای ملی حقیقت مرکز بحث و مباحث بود و خواهد بود و اکثریت با کمال شجاعت از نظر با خود دفاع خواهند کرد و اقلیت هم با نهایت صمیمیت از راه طریق خواهند کرد و ما هم ممنون خواهیم بود از راهنمایی آنها (احسن) ولیکن نباید این بعضیانی که برای حفظ قوانین مملکت اینجامی‌نموده و مشغول شود که دیگران تغییر و تغییر بنیان بران می‌کنند (صحیح است) بهر صورت بنده غرضم از مختصر می‌کنم برای اینکه معروف است که میگویند در خانه که کس است یک طرفی است (آفرین) این تکراری که در اینجا داده شد برای آنست که به هم فهمانیم که ملت ایران دارای فهم در شرف است (صحیح است) ملت ایران خود را می‌شناسند. ملت ایران از امور سیاسی آریزایاری بیزار و مترشح است (صحیح است) برای آنکه بفهمند که

ما چه احساساتی داریم و مردم ایران چه طریق فکر میکنند باید آنها که مردم نام دارند داشته اند و در آنصحت کرد بنده یک خاطره ای را برای آقایان عرض می‌کنم که درجه فدائوری از خود گذشتگی ملت ایران را ثابت میکند و این خاطره را بلیز بیورن منترش سزای کس از آن یادماند که کدام سقرفق (صحیح است) موقی که در غرب زلزله شده بود بنده از طرف شیره خورشید سخن اقرار پیدا کردم که با یو لایق قلند آمدند آن نقطه حرکت کمند بود این فافله حرکت کردم و رسیدم صبح به سقرف رسیدم مرشدی که دند زلزله رسیدند و بعد از آن شروع کردیم حرکت کردیم و در روز دهم از آنجا آزاد شدیم حرکت کردیم همان موقع کامیونهای که دارای خودرو باوری بودند همراه بنده بود یک جادو هارا زمینم یک تریوری بود که با یک سیه پشم که بدو مدرسی زرا آورده رفته بودند زیر کرسی خود بوده این بیورن یاد میاید کلامی سیاهی که بر سرش بودند شنیدم که شری آن کلافی شنیدم و در آن سرمان کلافی رنگش عوض شده بود و دیه بود سیدمشهد بود منم با کونتم می‌خواهم برای شما جادو ز زمین او گفت شما لو به اهالی فارس هیچ که کرسی و لعاف ندارند

به آنها کمک کنید بعد باید مراد ما (احسن) ما یک چنین فدائوریانی را از مردم این مملکت دیدیم و می بینیم و یک چنین مردم خوش شانس و فداکار و باطن حقیقت نمیتواند غلط فکر کند (صحیح است) آنهاهی که افعال میکنند مردم را می‌توانند افعال کنند خوشان را فغان میکنند و باکی که می‌خواهند از مملکت ملت را دچار نتایج کنند بانی که در نظر مردم محکوم هستند (صحیح است) بنده بازم از ایمان و علاقه و کلاهی مجلس شورای ملی و از آری که امروز و در آندها نظر نکند می‌کنم و امیدوارم که این روحیه و این حالتی که امروز در این مجلس حکم فرموده به بهترین وجه در افعالی عمومی متکلیف بود تا مردم بداند که ما چگونه وظایف خودمان را انجام دادیم و ما مورتی که مردم ما معول کرده اند به بهترین وجه انجام دادیم (احسن).

رئیس - تیسار شکیبی فرماید .

سپهبد شکیبی (اعوان وزارت جنگ) - بنده می‌خواستم

از طرف وزارت جنگ دولت از اینکه آقایان ما این وضع و باین وحشت در صورت لایحه تقویت دفاعی کشور محبت فرموده ندیاساگراری کم تر بردی نیست که این مشرفین شاهنوحی است این اقلیتا اکثریت مجلس و دولت که آمدیم در روز دهم بیشتر و بهتر این رویه جلو برد و ادام میباید کند کمالاحص مملکت شوملت که همه خدمتگذار و همساز در زمینهای دولتی و خصوصی مختلف در همین خواهد بود . بسیار بسیار در این راه بود (احسن).

۵ - قرائت دستور تعیین موقع جلسه بعد

عتم جلسه .

رئیس - چون وقت در است با اجازه خانها و آقایان

دستور جلسه آینده قرائت میشود .

(تشریح قرائت شد)

۱- گزارش شومرد چاپ نمبر برای کمک طرح

نجات دنیا از گرسنگی . شاد زار ۱۳۳۳ .

- ۲- گزارش شور دوم چاپ نمبر برای کمک بزلزله زدگان کشور. شماره چاپ ۱۰۷۳.
- ۳- گزارش شور اول ساختمان شاهراه نهران - کرج شماره چاپ ۱۰۷۱.
- رئیس - دو لایحه دیگر در دستور امروز بوده که به
- جلسه بعده حوال میشود. نا اجازه خانها و آقایان جلسه را ختم میکنیم، جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه خواهد بود.
- (چهل دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)
- رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبداللہ ریاضی

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۱۷) آبانماه ۱۳۴۳

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت جلسه .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: روحانی-روستا
- ۳- شوردوم و تصویب گزارش کمیسیون دارائی
- دائر به اجازة چاپ تمیر برای کمک بطرح نجات دنیا از گرسنگی و ارسال بمجلس سنا .
- ۴- اخذ رای نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله
- از مجلس سنا راجع به اجازة خرید پانزده دستگاه کامیون کمبریسی برای حفاظت راهها .
- ۷- شور اول گزارش کمیسیون راه راجع بساختن شاهراه تهران - کرج .
- ۸- قرأئت دستور و تعیین موقع جلسه بعد ختم جلسه .
- ۵- شوردوم و تصویب گزارش کمیسیون دارائی

مجلس ساعت نه و دهم دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- تصویب صورت جلسه

مهندس زر آور- طهماسبی - دکتر فریود- فیضی - دکتر مصباح زاده - مرتضوی - دکتر نجیمی - دکتر جمفری .

رئیس-اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

غائبین هریضی - آقایان :

(بشرح زیر قرائت شد)

دکتر حاتم - سلیمانی - شکیبا - فخر طباطبائی -

غائبین با اجازة - آقایان :

دکتر مبین - متولی یانی - مهرزاد .

مهندس آصفی - ادیب سمیعی - البرزی - مهندس انصاری - بختیار بختیاربها - پروین - حبیبی - دکتر حکیم شوشتری - مرتیب حکیمیان - دیبیم - رضوی - دکتر زعفرانلو - شاخومی - شیخ الاسلامی - مهندس عطائی - دکتر کللال - کسکرلو - کیوان - مهندس معینی - دکتر مهذب - بانو تربیت .

رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست ؟ آقای مهندس ارفع .

مهندس ارفع - بنده تقاضای مرخصی کرده بودم غیبت بنده بدون اجازة نبوده است .

غائبین بی اجازة - آقایان :

رئیس - به کمیسیون محاسبات فرستاده شده است اصلاح میشود آقای سیفی .

سیفی - اصلاح مختصری در بیانات جلسه قبل بنده است به اداره تدوینی میدهم .

مهندس ارفع - دکتر اسفندیاری - اهری - رهبر